

Uutta näkyvissä

Pienet edellä: päiväkerholaiset ovat jo aloittaneet syyskautensa. Lähipäivinä ja -viikkoina käynnistyy myös seurakuntien muu säännöllinen toiminta.

25.8.2011

Kasvun aikaa

Kaduilla kulkee pieniä ja vähän isompia koululaisia, Syksy on tullut. Kuumaan kesäkauteen liittyi keskustelu lapsen elämästä. Siitä puhuttiin aikuisten lomatalpaluustressin ja koulun alkamisstressin yhteydessä. Keskusteluihin liittyi myös kirjan kirjoittajan haastava kysymys: Kuka lapsia Suomessa kasvattaa ja kuinka paljon heitä yleensä pitäisi kasvattaa. Jo 1970-luvulla puhuttiin kasvattamisesta ja esitettiin antaa heidän kasvaa toimintamallia. Myönteisemmin asia ilmaistiin puhumalla lapsen oman kasvun tukemisesta.

Ei ole ihme, että ihmisen kasvuun liittyviä kysymyksiä pohdittiin kesäkuumalla. Olihan kesän aikana useita tilanteita, joissa ihmiset toimivat yhteiskunnan ja ihmisyiden kannalta väärällä tavalla. Lasten kasvatusvastuussa olevien tai jos niin halutaan kasvun tukijoiden on tärkeää yhdessä miettiä erilaisten ei-toivottavien ilmiöiden syitä ja seurauksia.

Ihmisenä kasvamisen tukeminen ei koske vain lapsia, sitä tarvitaan nuoruudessa, työssä ja vielä vanhuudessaakin. Oleellista lienee jokaisen ihmisarvon kunnioittaminen siinä elämäntilanteessa, missä hän on.

Lapsi on arvokas omana itsenään ei tulevana aikuisena. Eikä ihmisen kunnioittamisen tai arvostuksen pidä vähetä eläkkeelle siirtymisen ja vanhenemisen myötä. Sairaus ei tee meistä vain potilaita, me olemme ihmisiä, jotka kamppailevat sairauden kanssa. Uskon, että ihmisarvon kunnioittaminen, itsemääräämisoikeuden ja ihmisenä kasvamisen tukeminen auttaisi kehittymään oikeanlaisen ihmisyiden suuntaan.

Hyvää syksyä! Tervetuloa alkavaan seurakuntien syystoimintaan!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@ev.fi

s u o j a t i e

Tärkein käsky

Hyvät teot nousevat lähimmäisenrakkaudesta.

Jeesus ei tehnyt eroa ihmisten kesken.

Kerran eräs kirjanoppinut tuli Jeesuksen luo ja kysyi: "Mikä käsky on kaikkein tärkein?" Jeesus vastasi: "Tärkein on tämä: "Kuule, Israel: Herra, meidän Jumalamme, on ainoa Herra. Rakasta Herra, Jumalaasi, koko sydämeäsi, koko sielustasi ja mielestäsi ja koko voimallasi." toinen on tämä: "Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näitä suurempaa käskyä ei ole."

Jumalan rakkaus näkyy siinä, että hän lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksesi. Jeesus oli elämällä ja opetuksellaan esimerkinä Jumalan suuresta rakkaudesta. Tämä velvoittaa meitä rakastamaan toisiaamme ja huomaamaan jokaisessa ihmisessä lähimmäisemme. Toisin sanoen kristityn on noudatettava rakkauden lakia. Ihminen toimii Jumalan rakkauden välittäjänä, vaikka hän ei aina sitä tiedostakaan. Johanneksen kirjeen sanojen: "Jokainen, joka rakastaa, on syntynyt Jumalasta ja tuntee Jumalan. Joka ei rakasta, ei ole oppinut tuntemaan Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus."

i k k u n a p e n k k i

Umpiossa

Hissi on mainio vekotin. Se on tarpeellinen, tarjoaa elämyksiä ja nostattaa tunteita. Tehokkaalla koneella vatsanpohjassa tuntee perhosten lentävän. Sopivan verikkaisesti etenevä liike voi rauhoittaa, palauttaa aikaan ennen ymmärrystämme. Onhan niitä muitakin suljettuja tiloja, joissa olemme täysin toisten armoilla. Luottaen valintaamme ja luottaen valmistajaamme.

Joillekin hissien umpiutuminen on ahtauden kammon. Liekö synnä sisään sulkeutuminen vai toisten armoilla oleminen? Moni kammoilija ja kuntoilija siirtyy mielellään pohjelihasien elämykselle, rappusiin. Aukeavat ovet antavat tilaa hengittämiseen. Jokin ovenavaus on mahdollisuus, myös epäonnistumiseen. Läsnä on myös pelko ja jännitys; löydäkö perille, muistinko kerroksen oikein? Kotirapun hissienovet turvaavat tien kotipesälle. Sulkeutuvissa ovissa hetki päättyy. Jokin loppuu, uutta kohti mennään. Lähteminen on

marialaisen kertomus on yksi tunnetuimmista. Mies oli hakattu ja ryöstetty matkalla Jerusalemissa Jerikoon. Pappi ja leeviläinen menivät ohitse, kunnes tuli laupias samarialainen. Hän hoiti ja auttoi ruhjottua miestä. Jeesus kertoi tämän tarinan lainopettajalle, joka tiedusteli häneltä iankaikkisen elämän salaisuutta. Jeesus ei tehnyt eroa ihmisten kesken. Hänelle kaikki olivat yhtä arvokkaita ja hän näki jokaisen sydämen tilan. Samarialainen nainen hämmästytti suuresti, kun Jeesus puhutti ja opetti häntä kaivolla. Samarialaiset kun olivat juutalaisten halveksimaa kansaa. Jeesus kehottaa rakastamaan lähimmäisiämme. Matteuksen evankeliumissa sanotaan: "Rakastakaa vihemiesiänne ja rukoilkaa vainoijenne puolesta, jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia." Luukkaan evankeliumissa puolestaan sanotaan: "Niin kuin te tahdotte ihmisen tekevän teille, niin tehkää se myös heille." Kun ihminen rakastaa lähimmäistään, kuin itseään, on hän valmis luopumaan jopa omista oikeuksistaan. Jumala kaikkivoipaisuudessaan antaa voimia lähimmäisen rakkauteen.

haukeuden sävyttämä valinta, jonka viisaudesta ei etukäteen tiedä. Hissi kuiluineen muodostaa kiitoradan kohti tulevaa. Oikean kerroksen ohi ajaminen ärsyttää. Ajankäyttömme tehokkuus ei tahdo sallia edes pientä sekailua. Hetkeä, jonka myötä elämän suuntakin voi muuttua. Vai sekä siinä juuri ärsyttääkin? Tutulta ja turvalliselta reitiltä poikkeaminen. Oman kontrollin pettäminen.

Hissimatkustusta on sosiaalista kaikissa hiljaisuudessaankin. Yhdenkin ihmisen läsnäolo rauhoittaa kammoista. Lapset ja koirat tuovat mukanaan sosiaalista helpotusta ja tarjoaa puheaiheita. Häätänapin läsnäolo keventää mieltä. Pakkoraossa jonkun pitäisi vastata. Seis ja stop kertovat turvallisuudesta. Joku välittää, huolehtii ja päivystää. Niin, voisihan tämä olla poimintoja... näköaloista. Onhan niitä komeita, kiiltäviä lasia maisemahissejä. Ja eduskuntatalon avohissi! Mutta missä yllätyksellisyys? Keskellä matkaa kyytiin hypännyt jää aina paitsi alusta.

Hyvät teot ja totuudessa rakastaminen on seurausta myös Jumalan rakkaudesta ja oikeamielisyydestä. Jumalan tahto on, että lähimmäistä tulee nuhdella nöyrästi ja kunnioittaen, jos hän on joutunut syntiin. Ensimmäisessä Johanneksen kirjeessä sanotaan seuraavasti: "Lapseni, älkäämme rakasta sanoja ja puheita, vaan teon ja totuudessa."

Galatalaiskirjeessä kehoitetaan rakastamaan totuudessa seuraavin sanojen: "Veljet, jos joku tavataan tekemästä väärin, on teidän, joita Henki ohjaa, lempeästi ojennettava häntä. Olkaa kuitenkin varuillanne, ettette itse joudu kiusaukseen. kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain."

Paavali kirjoittaa kirjeessään Timoteukselle: "Julista sanaa, astu esiin sopivaan ja sopimattomaan aikaan, nuhteile, moiti ja kehoita, aina kärsivällisesti opettaen. Tulee näet aika, jolloin ihmiset eivät siedä kuulla tervettä oppia vaan haalivat itselleen halunsa mukaisia opettajia kuulakseen sitä mitä kulloinkin mieli tekee."

Lapsi on uskon esikuva. Lapset opettavat meile aikuisille myös lähimmäisenrakkautta. Lapset eivät tee eroa ihmisten kesken. Lapsen ennakkoilut ja ihmisten arvostaminen nousevat ympäristöstä. He osoittavat rakkautta ja empatiaa pyyteettömästi sitä tarvitsevalle. "Niin usein lapsi opettaa näin uskomaan meitä. Ja leikeissään hällä on ain parvi enkeleitä. Se usko yksinkertainen on lapsen sydämillä. Oii, jospa lapsenmielinen ois usko myöskin meillä."

Siionin Laulut, 136

SAARA KUKKO
PORIN TELJÄN SEURAKUNNAN KANTTORI

Lähimmäinen on aiheena
18.9. jumalanpalveluksessa.

Raimo Salmilampi

Vaikka maantieteellisesti hisseilyssä pysyy paikallaan, kasvaa hiilijalanjälkemme. Mutta lähimatkailua se on, siis luomua. Yhtä kaikki, matkalla ollaan. Vertikaalisesti ylöspäin. Jokaisessa napinpainalluksessa on mahdollisuus. Jokaisessa ovenavauksessa on alku ja ovensulkeutumisessa loppu. Vielä kun saisi hissiopijat takaisin matkaseuraksi!

ILONA KONTINEN
LÄNSI-PORIN SEURAKUNNAN PERHEDIAGONI JA
PORIEVLFI-SIVUSTON POIMINTOJA-BLOGISTI

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. Päätoimittaja: Kari Erkkola. Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä. Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. Puhelin: 0400 309 815 Internet: www.poriev.fi. Sähköposti: tiedotus@poriev.fi Kustantaja: Kustannus-Osakiehtiö Kotimaa, PL 279, 00181 Helsinki. Painatus: Salon lehtitehdas. Jakelu: Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. Ilmoitusmyynti: Marita Lyyra, p. 040 729 2119, faksi (014) 616 035. Yksitystilaus: 8 euroa vuosikerta. Seuraava numero ilmestyy 22.9.2011

Emännän tärkein työkalu on kalenteri, Elisa Hanhikangas toteaa. Huolellisen suunnittelun ansiosta joka leirillä saadaan ruokaa ja leivonnaisia vatsat täyteen.

Emännille kiitos – ruoka oli hyvää

Kokeneet emännät jäävät eläkkeelle, mikäli malttavat.

Elisa Hanhikangas aloitti Noormarkussa Onnenkallion leirikeskuksen emännän tehtävässä maaliskuussa 1985. Sen talven jälkeen ajattelin, etten jatka pidempään. Hanhikangas muistelee ensivaikutelmaa. Hellan levyt olivat kupruilla ja uuni toimi vain täysteholla, sillä niitä oli käytetty leirikeskuksen lämmittämiseen kylminä talvina.

Sittemmin työvuosia on kuitenkin kertynyt 27. Junnin leirikeskuksen emännällä Eeva Lammilla työkesä on takanaan peräti 43. Moni asia on vuosien varrella muuttunut. Työuran alussa tiskattiin käsin, kannettiin maitonkkaa ja perunasäkkäjä kellarista ja hämmennettiin puisella melalla ruokaa valtavissa padoissa.

— Aamiaiselle perattiin ja paloiteltiin joka aamu viisitoista silliä. Palaset aseteltiin tarjoile ja päälle piti muodostaa viivasuora jono sipulirenkaista. Jos asettelu meni pieleen, pääemäntä teki työn itse uudestaan, Lammi muistelee.

Toinen 60-luvun tapa Junnissa oli tarjota aina lounaalla ensin kaurapuuroa. — Emäntä arveli, että sillä konstilla varsi-

naista ruokaa ei kuluisi niin paljon, Eeva Lammilla nauraa.

Emännöinti on elämäntapa

Kysymyksen mieluisimmasta työtehtävästä Hanhikangas toteaa, että kaiken täytyy olla mieluista.

— Leirikeskuksen emännöinti on elämäntapa.

Työajat ovat vaihtelevia eikä työvuorolistoja voi noudattaa pilkkulleen, jos tekeminen ei lopu tietyllä kellonlyömällä. Eikä toimenkuvaa suinkaan sisällä pelkkää ruuanlaittoa.

— Akkuruvuorin kanssa täällä välillä pitää kulkea, jos joku paikka on rikki. Talvella tehdään lumitöitä, syksyllä haravoidaan, Onnenkallion ainoa vakituinen työntekijä Hanhikangas valottaa.

Eeva Lammi toteaa emännän tärkeimmäksi ominaisuudeksi joustavuuden. Lisäksi kesälomat saa unohtaa — työvuoroja laativa emäntä ei yleensä suo itselleen kuin yhden tai kaksi peräkkäistä vapaapäivää.

Muutoksia keittiössä

Alkuaikojen vaatimatonta keittiötä on muuttamassa leirikeskuksissa varustettu vuosien aikana uudelleen. Koneet sisältävät paljon automatiikkaa. Uutta opettelua ovat vaatineet

myös nykyiset tarkat hygieniasäädökset.

Emännän työnkuvaan on tullut erilaisten työryhmien mukana lisää kokouksia. Monista asioista laaditaan tilastoja. Tietokone on nykyään tärkeä työväline ja tieto kulkee sähköpostitse. Molemmat konkariemännät ovat pysyneet muutoksissa mukana. Iso apu on ollut esimerkiksi siitä, että samoja työkavereita on saanut pitää keittiössään useita vuosia.

Keittiö tarjoilee hyvää oloa

Ruokailijoiden asenne on Hanhikankaan mukaan muuttunut vuosien saatossa. 90-luvun alussa pizzat ja hampurilaiset olivat "hienoa ruokaa", jota lapset olisivat tahtoneet syödä leirilläkin.

— Lapset olivat silloin tottuneet vaatimaan ja olivat usein tyytymättömiä, Hanhikangas muistelee. Eräällekin lapselle oli annettu viikon leiriä varten viisisataa markkaa kioskirahaa. Niinpä hän vain käveli ruokalinjaston ohia ja marssi kioskille karkkia ostamaan.

Nykyään leiriläisille maistuvat taas peruruuat. Makaronilaatikko ja jauhelihakastike tekevät kauppansa ja keittiön väki saa tuotoksistaan välittömän palautteen.

— Kyllä ne kiitoksia on yleensä, Hanhikangas toteaa.

— Keittiöhenkilökunnan tehtävä on luoda leiriläisille hyvää oloa ja mieltä ruoalla, Lammi huomauttaa.

Vaikka se kuusikymmentäluvulla tarkoitettiin esimerkiksi sitä, että lähtyessä paistettaessa piti välillä käydä ulkona yskimässä, kun keittiö täyttyi savusta.

Pienemmät kattilat käyttöön

— Marraskuussa olen täysin palvellut. Pakko ei olisi enää töissä jatkua. Mutta voi olla, että jatkankin, Hanhikangas pohtii.

Lammi sen sijaan aikoo hyvillä mielin vetäytyä nauttimaan kiireettömästä elämästä. Kenties uusi elämänvaihe opettaa myös laittamaan pieniä määriä ruokaa.

— Nykyään mies joutuu usein huomauttamaan, että ei nyt olla junnissa, nyt ollaan kotona, Lammi hymähtää.

TEKSTI JA KUVAT
MARI AHVENJÄRVI

Lehtihome ahkeraliisojen kiusana hautausmailla

Hautausmaiden kesäkukkien istutuksessa ei voida ensi vuonna käyttää ahkeraliisaa, koska Porin hautausmaalle on levinnyt lehtihometta. Lehtihome on vaivannut vain ahkeraliisoja. Kosteaa ja lämmin kesä on edesauttanut taudin leviämistä. Lehtihome talvehtii maassa ja säilyy maaperässä pitkään, joten taudin nujertamiseksi vaihdetaan kukkalajia.

— Porin hautausmaiden kukista vain noin kuusi prosenttia on ahkeraliisaa, joten riesa ei ole kovin merkittävä, kertoo Porin seurakuntayhtymän ylipuutarhuri Sari Salow.

Joissakin haudannoitoksissa mainitaan, että kukkana käytetään ahkeraliisaa. Näissä tapauksissa joudutaan poikkeamaan sopimuksesta. Sopimuksen tehneille lähetetään tieto tilanteesta ja he voivat valita jonkin muun kukkalajin tilalle.

Ahkeraliisaa ei käytetä hautauksena vuosiin, sillä lehtihome säilyy maaperässä pitkään.

Musiikkileikkikoulussa kaksi ryhmää

Porin seurakuntakeskuksessa järjestetään syksyllä lasten musiikkileikkikoulua. Ryhmiä on kaksi. 3-4 -vuotiaat kokoontuvat keskiviikkoisin klo 17 ja 5-6 -vuotiaat keskiviikkoisin klo 18. Lukukausimaksu on 60 e. Ohjaajina toimivat Sinikka Mansikkala-Westerlund ja Eija Lindholm.

Musiikkileikkikouluun on henkilökohtainen ilmoittautuminen keskiviikkona 31.8. klo 17-18 Porin seurakuntakeskuksessa, Eteläpuisto 10, 3. krs. Tiedustelut Eija Lindholm p. 044 7309 641, eija.lindholm@poriev.fi.

Sijaisia lasten kerhoihin

Porin seurakunnissa tarvitaan ajoittain sijaisia alle kouluikäisten päiväkerhoihin, koululaisten iltapäiväkerhoihin sekä perhekerhoihin ja päivähoitoyhteistyöhön. Työhön päteviä koulutuksia ovat esimerkiksi lastenohjaajan, lähihoitajan, sosionomin, lastentarhanopettajan tai opettajan koulutus. Lisätietoja saa lapsityönohjaajilta. Yhteystiedot poriev.fi-nettisivulla, työpaikat.

Sleyn paikallisosaston puheenjohtaja vaihtui

Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen Porin paikallisosaston uusi puheenjohtaja on diakoniksi opiskeleva Aki-Petri Heino, 27. Häntä ennen puheenjohtajana toimi vuosikymmeniä Arvi Löytymäki, joka jatkaa johtokunnan jäsenenä.

Heinolalta löytyy järjestökokemusta mm. Satukunnan ammattikorkeakoulun opiskelijakunnasta ja Porin opiskelija- ja koululaistolähettyksestä. Hän toimii vapaaehtoisena vastuunkantajana Porin seurakuntien nuorten aikuisten toiminnassa.

Torstai-Akatemia alkaa lokakuussa

Torstai-Akatemia on seniori-ikäisten ohjelmallinen kuukausikokoukseen. Syyskausi alkaa 6.10. klo 14 Porin seurakuntakeskuksessa. Kasvu ihmisestä puhuu puutarhaterapeutti Kallervo Nikkilä. Porin taidemuusella on 3.11. kokouksensa. Syyskauden päättävät 8.12. kauden joululaulut. Torstai-Akatemian järjestävät Länsi-Suomen kesäyliopisto ja Keski-Porin seurakunta.

Lähetysjuhlat käynnistyivät Eetunaukiolla yllätysohjelmalla, flashmobilla. Yleisön joukosta ponnahteli tanssijoita.

Lasten teltassa valmistui mm. veneitä. Teltan postitoimistossa piirrettiin ja kirjoitettiin kirjeitä lähetystyöntekijöille.

Lähetystyö ulottuu arjesta pyhään

Lähetystyö tuli monelle porilaiselle tutummaksi kesäkuussa Valtakunnallisilla lähetysjuhilla. Pelkästään vapaaehtoisia vastuukantajia oli mukana noin tuhat.

Lähetysjuhlien kävijämäärä, noin 12 000 kolmen päivän aikana, jäi hieman toivotusta, minkä järjestävät laskivat helteen tilin. Juhlatunnuksesta Arki@Pyhä riittää näkökulmia. Lähetystyöhön suunnattiin 21 lähtiä, mikä on suurin määrä moini vuosiin. Tässä joukossa olivat myös Porin Teljän uudet nimikkolähetit **Riikka ja Pasi Virta**, jotka lähtevät lastensa kanssa Nepaliin.

Juhlien ohjelmaa ja hengellistä antia on kuiteltu, samoin olosuhteita ja järjestelyitä, kertoo lähetysjuhla-koordinaattori **Jussi Hankela** Lähetysseurasta.

Suuri kiitos juhlaajajärjestelystä ja hyvästä tunnelmasta kuuluu yli tuhannelle talkoolaiselle, jotka antoivat monipuolisen osaamisensa ja kykynsä Lähetysjuhlien käyttöön, kiittelee juhlien pääsihteeri **Ulla Kuusisto** Porista.

Lähetystyön jatkuvuutta kuvasi Porin seurakuntien työntekijöiden neuloma "punainen lanka", joka luovutettiin ensi kesän juhlien järjestäjille Haminaan.

"Ylenpalttisen hienoa"

Paikan päällä kerättiin yleisöpalautetta. Pori ja porilaiset saivat Lähetysjuhlien kävijöiltä ylenpalttisesti kiitosta.

— Ekkaa kertaa juhlissa, en tiennyt mitä odottaa. Kaikki on ollut aivan ylenpalttisen hienoa: Kotimajoitus ja ihana emäntä, ilmainen juhlabussi, selkeät ohjeet ja kartat ja ohjelma, upeat työntekijät ja talkooväki- mikä palvelu! Valtavan runsas ja inostava ohjelma, huippuhieno musiikkitarjonta, kohtuuhintainen ruoka ja juoma, basaarit, josta teki löytöjä, kaunis kaupunki ja Keski-Porin kirkko - vau! En keksi mitään negatiivista, kuvai-

li haastattelijalle "mummo 55 v."

Lähetystyö jatkuu

Seurakuntien lähetyspiirejä koostuu eri puolilla kaupunkia. Lähetystyön kuulumisten kautta saa tietoa tavallisten ihmisten elämästä eri puolilla maailmaa. Myös erilaisiin tempauksiin tarvitaan tekijöitä, esimerkiksi myyjäiset ovat tärkeä tulonlähde vapaaehtoisissa lähetyskannatuksessa.

Juuri nyt Suomen Lähetysseura hakee uusi kummeja lasten koulunkäyntiä tukemaan, Lapsen koulutien voi turvata 25 euron kuukausilahjoituksella. Lisätietoja nettisivulta mission.fi/kummit.

Kanttori kiittää Jumalaa musiikista

Keski-Porin seurakunta saa uuden kanttorin, kun Guido Kriik aloittaa työnsä syyskuun alussa.

Guido Kriik on valmistunut musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastolta pääaineena musiikinjohto.

— Pori on minulle ennestään tuttu kaupunki. Olen toiminut Porissa kuoronjohtajana ja musiikinopettajana. Keski-Porin kirkko on upea katedraali, jossa on totuttu kuulemaan tasokasta musiikkia, Kriik kertoo syyskuun alkuun kanttorin virkaa Keski-Porista. Lisäksi hän toteaa haluavansa työllään uusia haasteita.

Jumalanpalveluksissa musiikki on keskeisessä roolissa. Se sitoo messun osat yhteen ja muodostaa kokonaisuuden yhdessä Jumalan sanan ja saarnan kanssa. Kriik kokee, että kanttori on papin rinnalla tasavertainen messun toimittamisessa.

Urkuparvella työskentelevä kanttori jää usein seurakuntaväelle näkyvämmäksi. Toisinaan työstä saa kuitenkin kiitostakin. Koskettavaa palautetta Kriikin mukaan on esimerkiksi se, kun vanhus jaksaa kiivetä messun jälkeen urkuparvelle kiittämään kanttoria jumalanpalvelusmusiikista. Tai se, kun hautausten jälkeen saatavaksi lähetää kiitoksensa postikortilla.

— Musiikki palkitsee aina tekijänsä ja parhaassa tapauksessa myös kuulijansa.

Kuorot kiinnostuksen kohteena

Keski-Porin kanttoriksi haettiin erityisesti seurakunnan kuoro toiminnan kehittämiseksi kiinnostunutta kirkkomusiikkia. Kriikillä on runsaasti kokemusta erilaisten kuorosten ohjaamisesta. Hänen mukaansa kuorot ovat seurakunnan musiikkityön kivijalka.

— Jumalanpalveluksissa esiintyminen on tärkeä osa kuorojen toimintaa. Lisäksi kaiken aikaa harjoitellaan suurempia ja haastavampia teoksia konserttikäyttöön, Kriik kertoo.

Uusia laulajia toiminnassa oleviin kuoroihin Guido Kriik aikoo houkuttaa hyvällä ohjelmistolla.

Tästä alkaa soida yhteinen sävel. Kanttori Guido Kriik astuu syyskuussa Keski-Porin seurakunnan työntekijöiden joukkoon ja kuorolaisten eteen.

Aineistoa ei ainakaan puutu. Kriik toteaa maailmassa olevan niin paljon hienoa hengellistä musiikkia, ettei sen läpilaulamiseen elämä riitä.

Laulaen vapaaehtoistyöhön

Seurakunta on Guido Kriikille tärkeä. Hänen mielestään nykyään monesti kadoksissa olevan yhteisöllisyyden tarjoaminen on yksi seurakunnan tärkeimmistä tehtävistä. Yhteyden tarve kuuluu työnkuvaan.

— Kanttori tarvitsee ympärilleen ihmisiä voidakseen tehdä työtään. Kuorolaiset ovat kanttorille kullannarvoisia seurakunnan vapaaehtoistyöntekijöitä. Jokainen ihminen on paikallaan tärkeä. Kuorossa laulaminen on tapa antaa lahjansa käyttöön ja olla siinä toimessa arvokas.

Seurakunta tarjoaa mahdollisuuden kuulua joukkoon, osallistua. Kriik kannustaa seurakunta-

laisia aktiivisuuteen.

— En pidä muodollisuudesta, siitä, että kuulutaan johonkin taivastaan vuoksi, mutta ei olla sydämeillä mukana. Seurakunta on olemassa ihmisiä ja vuorovaikutusta varten. Läsnäolo on kaikkein tärkeintä, Kriik pohtii.

Musiikki työnä ja harrastuksena

Kriik kiittelee evankelis-luterilaista kirkkoa siitä, että kanttorin ammatin arvostetaan. Kanttorilla on lisäksi vapaus elää ja toimia musikkona ja taiteilijana. Monissa muissa maissa seurakuntien musiikkityö lepää harrastajien varassa. Kriikille musiikki on kokonaisvaltainen elämäntapa.

— Elämän mylerryksissä kiittäminen on tärkeää, että olen saanut olla tekemisissä musiikin kanssa. Kun sanat loppuvat, sävelillä voi jatkaa. Musiikki auttaa jaksamaan ja antaa iloa elämään.

Toki muusikko tarvitsee myös muita ajanvietteitä. Pyöriä ja uiminen ovat mieluisia harrastuksia, samoin matkustelu. Kriik nauttii uusiin kulttuureihin tutustumisesta, lisäksi historia on erityisen kiinnostuksen kohteena.

Rauhassa haasteita päin

Laitilan ainoana kanttorina toimissaan Kriik oppi tekemään yhteistyötä eri työalojen välillä ja huomata synergian edut. Musiikkia voi liittää monenlaiseen toimintaan ja toisaalta kanttori voi saada apua lapsikuoro toimintaan esimerkiksi pyhäkoulun opettajilta. Nyt ovat kuitenkin edessä kaivatut uudet haasteet. Työnkuva alkaa hiljalleen hahmottua ja sen jälkeen alkaa toiminnan kehittäminen omien näkemysten ja haaveiden mukaiseen suuntaan.

— Elämä on kuitenkin opettanut sen, että kannattaa lähteä varovasti liikkeelle. Liikaa tekemistä haallimalla uuvuttaa itsensä helposti.

Tasapainon löytäminen työn ja levon välillä on erityisen tärkeää, kun kyseessä on uusi työntekijä, jolla varmasti riittää seurakunnalle annettavaa moniksi vuosiksi.

TEKSTI JA KUVA
MARI AHVENJÄRVI

Kirurgi Sakari Orava Teljän kirkossa

Elämän kilparadalla on teemana Teljän kirkossa 18.9. klo 17. Vieraina kirurgi **Sakari Orava** ja olympiavoittaja, pastori **Arto Härkönen**. Tilaisuus alottaa syyskauden Armon iltojen sarjan, joka jatkuu 16.10. ja 20.11. Järjestäjinä Suomen Raamattuopisto ja Teljän seurakunta.

Kirkkovaellus Noormarkussa

Lauantaina 24.9. vaelletaan Onnenkallion leirikeskuksesta Noormarkun kirkolle. Reitin pituus on noin 15 km. Lähtö Onnenkalliolta klo 10. Vaellus kulkee Matalakosken kautta Noormarkun kirkkoon, jonne saavutaan noin klo 17. Bussikuljetus Porin seurakuntakeskuksesta klo 9 ja Noormarkun kirkolta klo 9.20. Paaluukuljetus lähtee klo 18. Hinta 17 € sisältää bussimatkat ja materiaalikulut, omat eväät. Ilmoittautuminen 9.9. mennessä seurakuntayhtymän puhelinvahtiteseen (02) 6238700.

Sururyhmä Teljässä

Teljän kirkolla alkaa läheisensä menettäneille tarkoitettu sururyhmä, ensimmäinen kokoontuminen on torstaina 15.9. klo 13. Pienryhmässä on mahdollista jakaa ajatuksia sekä saada vertaistukea ja lohtua omaan suruun.

Ryhmä kokoontuu 5 kertaa, 1,5 tuntia kerrallaan. Kokoontumispäivät 15.9., 22.9., 30.9., 13.10. ja 20.10. Ilmoittautumiset ja tiedustelut 9.9. mennessä ryhmän vetäjille: **Heleena Kuusiranta** p. 0400 309 866 tai **Minna Salminen** p. 0400 309 851.

Ryhmä lapsensa menettäneille

Lapsen menettäminen keskenmenon kautta, synnytyksen yhteydessä, pian sen jälkeen tai vaikka useiden vuosien kuluttua koskettaa vanhempia erityisellä tavalla. Keskusteluryhmä lapsensa menettäneille alkaa 29.9. klo 18 Keski-Porin kirkkotuvalla.

Ryhmää ohjaavat pastori **Laura Koukkari** ja diakonissa **Teija Eloranta**, jolle ilmoittautuminen 21.9. mennessä p. 0400 309 828. Ryhmä on eräänlainen purku- ja latauspaikka. On myös mahdollisuus olla hiljaa läsnä.

Vanhaa testamenttia hepreaksi

Heprean alkeita opiskellaan Noormarkun seurakuntatalolla alkaen tiistaina 6.9. klo 18. Kielen saloihin ohjaa kirkkoherra **Kari Penttinen**. Oppikirjana käytetään **Anneli Aejmelaeus: Täyttä hepreaa**, johdatus vanhan testamentin hepreaan. Kurssi jatkuu syksyn ajan.

➤ CAD-tulostukset
 ➤ Piirustuskopiointi
 ➤ Monistus
 ➤ Värikopiot ja -tulosteet
 ➤ Skannaus ja vektorointi
 ➤ Laminointi

➤ Paita- ja mukipainatus (esim. digivasta)
 ➤ Itsepalvelukopiointi opiskelijoille
 ➤ **VÄRI JULISTETULOSTUS!** MYÖS KANKAALLE

Porin KOPIOKOLMIO OY
 Kiertokatu 15, 28130 Pori, puh. (02) 634 2120, fax (02) 635 0340 • www.porinkopiokolmio.fi

DIAKONIALAITOKSEN HAUTAUSPALVELUT
 Porissa, Eteläpuisto 10, puh. 632 7011
 Ulvila, Laituranta 5, puh. 538 9090
 Luvia, Luvian Kukka, puh. 558 1364
 Noormarkku, Kukkapuoti, puh. 548 4074
 Liikeajan jälkeen 044 705 2272

• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •

PORIN INVATAKSI OY
 ARI JA PERTTI RÖNNI
 PUH. 02 633 5871

Solitto riittää... ja juhlut ovat osaavissa käsissä!
Porin juhlapalvelu
 Lehtonen pub. (iltatstn) (02) 637 0989
 (02) 637 6277
 040 747 8269

Paulan Pidot
 Hoidamme perhejuhlat asiakkaan sekä meidän tiloissamme.
 Lounas noutopöydästä ma-la klo 11-14
 Puh. 02 648 0430
 Gsm. 0500 898 772

• Pitopalvelu
 • Juhlapalvelu

Kuuri-Riutantie 34

HEIKKILÄN HAUTAUSTOIMISTO
 Urpo Karihaara Ky
 PORI ETELÄPUISTO 13
 puh. (02) 633 2125 ja (02) 633 2699
 Päivystys myös puh. 050 512 1905 (02) 641 7424

Täydellistä hautausalan palvelua.
 Kuljetukset kalkkialle.
 Muistotilaisuuksia, sidontatyöt.
 Puh. (02) 635 1160
 as. (02) 635 3583
 Vesa Vihtala 050-569 3653

Hautausseurasta
 ANJA VIITALA OY
 Uusikohdistantie 40, PORI

FYSIOTERAPIA
 Maria Ruohomäki
 Puh. 044 26 27 567
 Annankatu 18, 28120 Pori

FYSIOTERAPIAA
 lääkäriin lähetettävä KELA-korvaus heti
 • fysikaaliset hoidot
 • lämpö-, kylmä-, sähkö-, kipuhoidot
 • manuaaliset käsittelyt

HIERONTAA JA URHEILUHIERONTAA
 • ei tarvita lähetystä
 • LAHJAKORTIT
 • Myös kotikäynnit, varaa aika!
 • Toimimme katutasossa

HUOMIOI UUSI OSOITE: Annankatu 18.
 Tuletki myöhempiä tarpeita varten!

DIAKONIALAITOKSEN KOTIHOITOPALVELU
www.pdl.fi
 Monipuoliset perus-, sairaan- ja kodinhoitolliset palvelut kaikkina viikonpäivinä ammattitaidolla ja lämmöllä.
 Myös ulkoilu-, asiointi- ja saattoapua.
Kotihoitopalvelut Porissa (02) 6242 161.
Kotihoitopalvelut Raumalla (02) 822 6450.

LUOTETTAVAA, AMMATTITAITOISTA HAUTAUSPALVELUA
Rantasen HAUTAUSTOIMISTO
 Helminen Group Oy
 Itäpuisto 12, 28100 Pori
 Puh. (02) 633 2707
 Liikeajan jälkeen 0500 591 102

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339
PIKAPESU
 Gallen-Kallelank. 13 Pori
 • Kemialliset pesut
 • Mattopesut
 AVOINNA: ma-pe 9.30-17

Tavoita usko ja rauha.
 Marita Lyyra
 014 641481
 marita.lyyra@kotimaa.fi
 KOTIMAA-VHTIÖT

MEL BROOKSIN HULVATON MUSIKAALIKOMEDIA THE PRODUCERS
 — KEVÄT KOITTA HITLERILLE
 ENSI-ILTA PÄÄKÄYTTÄMÄLLÄ 10.9.2011
 KESKEISISSÄ ROOLEISSA:
 MARKO HONKANEN
 TEEMU NIEMELÄ
 PETER-SEBASTIAN LEHTONEN
 MAARIT LEHTONEN
 PORIN TEATTERI
 LIPUT (02) 6344 840 WWW.PORI.FI/TEATTERI

Lupa auttaa.
 Tule kerääjäksi tai lahjoita.
 Soita 0600-122 20 (20 euroa + pvm)
 FI0622191800068000
 nalkäpäävä.fi
 Punainen Risti

”Uskonto ylläpitää toivoa paremmasta huomenesta, antaa sisältöä ja haasteita elämään, auttaa tulemaan toimeen pelon, kärsimyksen, jopa kuoleman kanssa.”

Uskonyhteisöjen yleistäminen ja leimaaminen terveiksi tai sairaiksi on useimmissa tapauksissa vaikeaa, sillä jokaisen joukon sisästä löytyy niin hyvää kuin pahaa.

Terve sielu kristityn ruumiissa

”Terveen” tai ”sairaan” uskon määrittelijä on vaarassa langeta moneen sudenkuoppaan.

Suuri osa tavallisista kristityistä kokee uskonsa elämää rakentavaksi ja myönteiseksi voimaksi. Usko, toivo ja rakkaus kannattelevat ihmistä. Ne auttavat kestämään vaikeuksia ja motivoivat hyvään elämään. Tervehenkinen uskonyhteisö kunnioittaa lakia, ihmisoikeuksia ja uskonnonvapautta. Jäseniä ei painoteta henkisesti saati manipuloita. Luterilaisen kirkon valtavirrassa ei juuri esiinny mielenterveyttä uhkaavia ääri-ilmiöitä. *Uskontojen uhrin tuki ry:n* mukaan uhreja tuottavat lähinnä omallakiset lahkot. Yksilön ja kristityn vapaus toteutuu avoimen kritiikin sallivassa kansankirkossa paremmin kuin autoritääristen johtajien ympärillä pyörivissä porukoissa. Uskonyhteisö voi pahimmillaan vaurioittaa mielenterveyttä. Syynä on uskonnon varjossa harjoitettava hengellinen, henkinen tai fyysinen väkivalta.

Kuuluuko kriittisen järjen ääni

Media on viime vuosina nostanut, aivan aiheesta, esiin kristillisten yhteis-

söjen karmeuksia. Katolisten pappien ja lestadiolaisten piirissä tapahtuneet lasten hyväksikäytöt edustavat uskonnon pimeintä puolta. Väärinkäytökset ovat tapahtuneet uskonyhteisöjen marginaalissa, sairaiden poikkeusyksilöiden toimesta. Yhteisön vastuu on kuitenkin karsia moiset ilmiöt kaikin mahdollisin keinoin. Skandaalit syntyivät, koska näin ei tapahtunut. Autoritääriset ja karismaattiset gurut ja maailmanlopun profeetat ovat oma lukunsa. Nämä manipulaation mestarit harrastavat hengellistä, seksuaalista tai taloudellista hyväksikäyttöä ja väkivaltaa. Guru ottaa Jumalan paikan, eikä hänestä irtautuminen ole helppoa.

Väärinkäytöksiä sallivissa yhteisöissä ei kuulu terveeseen ja kriittiseen järjen ääni. Gurut saavat jatkaa puuhasteluaan, kun uskollisista lakeijoista ja sokeista seuraajista koostuva lammaslauuma sulkee silmänsä. Ääriuskonnollisuuteen liittyy yltäosanmaattisuutta, ehdotonta oikeassa olemisen tarvetta, epärealistisuutta, perfektionismia, mahtiponisuutta, jähkkyä, fanatismia, pelkoa ja ahdistusta, elämän rajoittune-

suutta, suvaitsemattomuutta, syyllistämistä ja masentuneisuutta.

Usko on sielun voimanlähde

Millaista sitten on terve ja raitis usko?

Paavali korostaa (Gal. 5), että ”vapautteen Kristus meidät vapautti.” Hengen hedelmiä ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä. Hienon porilaissyntyisen teologin **Harri Heinon** (1944–1999) mukaan kristinuskon yhtenä päämääränä on ihmisyyden täysi toteutuminen. Latinalainen sana ”salus” tarkoittaaakin niin terveyttä kuin pelastusta.

Heino muistuttaa teoksessa *Uskonnon kahdet kasvot - mielenterveyden tuki vai taakka*, että uskonnon ristillä kääntynyt Kristus ei olisi ehkä saanut psykologeilta terveen papereita. Erinäiset ihmiselun insinöörit ja kallonkutsijat ovat arvioineet Jeesuksen kärsineen milloin mistäkin mielenhäiriöstä, lähtien Messias-kompleksista. - Muun muassa Freudin suhde kristinuskoon oli ilmeisen neuroottinen.

Eivät myöskään monet ”Jumalan hullut” ja kilvoittelijat ole toimineet kaikilta osin siten kuin terve käy-

meen pelon, kärsimyksen, jopa kuoleman kanssa ja lisää elämänhallintaa, suvaitsevaisuutta, epävarmuuden sietoa, itsensä hyväksymistä ja joustavuutta.”

Saisiko Jeesus terveen paperit?

Valtiotieteen tohtori **Janne Kivivuori** varoittaa kirjassaan *Psykokirkko*, että toisen uskon leimaamisesta ”sairaaksi” on helppo ottaa ideologinen lyömäase. Oma usko on tietysti aina tervettä, kun taas eri mieltä olevien näkemykset kielivät muka psykikkisestä keskenkasvuudesta tai teeskentelystä. Leimakirveenä käytettävää diagnoosia ”sairas uskonnollisuus” ei saisi tehdä toisen teologisen kannan perusteella.

Kristinuskon näyttäytyä myös maailman viisaisten silmissä monesti hulluudelta. Näkyvämmän Isänsä puoleen ristillä kääntynyt Kristus ei olisi ehkä saanut psykologeilta terveen papereita. Erinäiset ihmiselun insinöörit ja kallonkutsijat ovat arvioineet Jeesuksen kärsineen milloin mistäkin mielenhäiriöstä, lähtien Messias-kompleksista. - Muun muassa Freudin suhde kristinuskoon oli ilmeisen neuroottinen.

Eivät myöskään monet ”Jumalan hullut” ja kilvoittelijat ole toimineet kaikilta osin siten kuin terve käy-

tös tänään määritteli. Kovin ”järkevä” ihminen taas on toisen ongelman edessä: uskon totuusarvoa ei voi sataprosenttisesti varmasti tietää ennen kuin oma elämänsä on ihmiskoe on päättynyt...

Parantumattomasti sairaiden yhteisö

Luther kutsui kirkkoa ”parantumattomasti sairaiden yhteisöksi”. ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairast”, Jeesus linjaa (Matt. 9).

Kristus otti ihmiskunnan sairauden ja syyllisyyden, pahuuden ja kärsimyksen kannettavakseen. Kärsivät ja lohduttomat voivat siis saada lohdun ja toivottomat toivon tai edes armon vilauksen. Körttiläisittäin sanottuna kaikki saavat ”sairastaa Herralle”, sillä täysin terveitä uskoa saati uskovaista ei taida ollakaan. Terveet ihmiset ovat vähissä ja niiden määrä pienenee ikävuoisien karttuessa kuin pyy maailmanlopun edellä.

Kristillinen uskonyhteisö, joka ei kiinnity Kristukseen vaan guruun ja jalustalle itsensä nostaneisiin pieniin ihmisiin, ei ole terveellä pohjalta. Ilosanoman seuraukset sen sijaan ovat sielua virvoittavia.

JANNE VILLA

Päiväkerhosta hyvät eväät lapselle

Porin seurakuntayhtymän lapsityö on avointa varhaiskasvatustoimintaa. Jokaisella lapsella on oikeus ja tarve ikäistensä seuran, leikkiin ja rauhoittumiseen. Näitä kaikkia monin eri variaatioin tarjoavat seurakuntien päiväkerhot.

Päiväkerhoissa lapsi ei ole toiminnan kohde, vaan hänet huomioidaan osallistujana, lapsityönohjaaja **Ritva Parkkali** Porin Teljän seurakunnasta kertoo.

Päiväkerhoihin ovat tervetulleita 3–6-vuotiaat lapset. Vanhempien uskonnollinen vakaumus tai uskonnotomuus ei vaikuta lapsen oikeuteen osallistua päiväkerhotoimintaan. Päiväkerhopaikkoja kannattaa kysellä myös keskellä kerhovuot-

ta, jos lapsi esimerkiksi jää päivähoitodosta kotiin.

Rutiineja ja vapaata leikkiä

Päiväkerhon kokoontuminen toteutetaan yleensä tietyin kaavan mukaan.

Lapselle rutiinit ja johdonmukaisuus ovat tärkeitä, Parkkali perustelee.

Kerho alkaa kuulumistenvaihdolla. Sen jälkeen hiljennytään hartautteen alttarin äärellä.

Ensimmäisillä kerhokerroilla rakennetaan alttari yhdessä lasten kanssa. Lapsille on tärkeää ymmärtää alttarin merkitys. Kyseessä on erillinen pöytä kuin se, jonka ympärille

Sadut saavat tarkaksi, lukemassa lastenohjaaja Paula Lind. Arkistokuva Pietniemen päiväkerhosta.

kokoonnutaan syömään tai kuuntelemaan satuja, Parkkali valottaa.

Hartauden jälkeen kerhossa lauletaan, leikitään ja askarrellaan ohjauksella. Sen jälkeen seuraa tärkeä evästäauko. Kerhon loppupuolella lapset leikkivät vapaasti.

Leikkiminen on tosi tärkeää. Siinä kehittyvät sosiaaliset taidot ja kyky toimia ryhmän jäsenenä.

Lopuksi rauhoitutaan kuuntelemaan tarinaa tai loruja. Parkkali löy-

tää kerhon päätöstuokiosta kaksi erityispiirrettä.

Sadut ovat lapselle tärkeitä. Lisäksi on hyvä opetella hiljentymistä.

Puuhailemalla pyhän äärellä

Päiväkerhojen perustehtävä pohjautuu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn. Kerhossa opetus ja oleminen tukevat kodin kristillis-

tä kasvatusa.

Teljän seurakunnan kerhoissa käsitellään syyskaudella vuodenaikoihin liittyviä asioita, kuten syksyn satoa ja sen myötä kiitollisuutta. Esillä ovat myös kirkkovuoden aiheet, kuten mikkelinpäivä, adventti ja joulu. Jokainen ohjaaja saa persoonansa mukaan päättää aiheen käsittelytavan ja kerhokerran toteuttamisesta.

MARI AHVENJÄRVI

Kummina olet korvaamaton!

Afrikkalaisen sanonnan mukaan yhden lapsen kasvattamiseen tarvitaan koko kylä. Tämä on totta myös kummityössä. Suomen Lähetyseuran kummina olet mukana turvaamassa vastuullisesti ja pitkäjänteisesti koko yhteisön tulevaisuutta.

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Apusi on korvaamaton – tule kummiksi
www.mission.fi/kummit tai (09) 129 7201

Keräysluvut: Manner-Suomi 2020/2010/3168, voimassa 1.1.2011–31.12.2012, myönnetty 15.11.2010, poliisihallitus. Aivenerämaa 217 K 14, voimassa 1.1.–31.12.2011, myönnetty 30.11.2010, Aivenerämaan maakuntahallitus.

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.8. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 4.9. messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 11.9. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 18.9. messu, Niilo Suhonen, Hanneli Grönlund

Seurakuntakoti

Lähetyspiiri joka toinen Ti 13, parilliset viikot, alkaen 6.9.
Naistenpiiri joka toinen Ke 14, parittomat viikot, alkaen 31.8.
Perhekerho joka toinen Ke 10-11.30, alkaen 31.8.
Päiväkerho Ma ja To 13
Keskusteluilaisuus "Seurakuntien tulevaisuustyöryhmän mietintö" Ma 12.9. klo 18, lääninrovasti Pertti Hietalah-tti, Janne Heilimä, kahvitarjoilu

Kellahden päiväpiiri

Kodeissa kerran kuukaudessa, paikka ja aika kirkollisissa ilmoituksissa

Hartaus

To 25.8. klo 12 vanhusenrivit ja klo 13.30 vanhainkoti

Seurakuntaretki

Kaskisiin To 8.9. Ilmoittautuminen Anne Saariselle 5.9. mennessä p. 0400 309 801

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.8. messu, Pirkko Heikkilä, Antero Virtanen, Ilkka Ropo, Juhani Kemppainen, kirkko-kahvi Gideonit — Su 4.9. messu, Kari Erkkola, Laura Kouk-kari, Juhani Romppanen, kirkko-kahvi pienryhmätyö — Su 11.9. messu, Laura Kouk-kari, Tuija Kruus, Guido Kriik, kirkko-kahvi pienryhmätyö, Sotilasko-tisäret — Su 18.9. merimies-kirkkopyhän messu, Pekka Aal-to, Juhani Kemppainen, kirkko-kahvi pienryhmätyö
Aamuehtoollinen Ke 21.9. klo 8, Antero Virtanen, Juhani Kemppainen
Sanan ja rukouksen ilta joka toinen Ti 18.30, parilliset viikot, 6.9. Antti Kiviranta, Seppo Val-linen, Missioryhmä, joht. Lea Leppänen, 20.9. Pekka Aalto, Porin Ylistyslaulajat, joht. Kaia Tontti
Tuomasmessu Su 4.9. klo 18

Keski-Porin Kirkkotupa

Luemme Raamatua aikajär-jestyksessä joka toinen Pe 10, parittomat viikot, alkaa 2.9.
Miesten raamattupiiri joka toinen Ma 18, parilliset viikot, alkaa 5.9.

Sanoja ja säveliä kesäillassa Ma 29.8. klo 18
Kesäraamattupiiri Ke 31.8. klo 13, Evankeliumi Markuk-sen mukaan

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12: Su 28.8. sanajuma-lanpalvelus, Osmo Kauppinen, Juhani Kemppainen — Su 4.9. syyskauden avajaismessu, Tui-ja Kruus, Guido Kriik, päivä-juhla, Marjo Kotiranta ja Ritva Tuutti-Friman musisoivat, lau-suvat runoja ja psalmeja, keit-tolounas — Su 11.9. sanajuma-lanpalvelus, Kari Erkkola, Juhani Kemppainen — Su 18.9. me-rimieskirkkopyhän messu, Pek-ka Aalto, Guido Kriik
Seurakuntakuoron harjoitukset Ma 18.30, alkaa 5.9., tiedustelut Juhani Kemppai-nen, p. 0400 309 838
ML:n perhekahvila maanan-taisin ja torstaisin diakonian ti-loissa klo 9-12, alkaen 15.8.
Tyttökerho Ma 16-17.15, al-kaa 7.9.
Martat kerran kuukaudessa klo 18, Ti 6.9.
Lähetysilta joka toinen Ke 18.30, parilliset viikot, alkaa 7.9.
Hopeakerho joka toinen Ti 12-14, parittomat viikot, alkaa 13.9.
Raamattupiiri joka toinen Ti 18, parittomat viikot, alkaa 27.9.

Toejen pappila

Rukousillat Su 4.9. ja 18.9. klo 18.30
Raamattupiiri joka toinen Ke 18.30, parittomat viikot, alkaa 14.9.
Iltaehtoollinen To 15.9. klo 18.30, Antero Virtanen, Gui-do Kriik
Vanhusen viikon tilaisuus Su 9.10 klo 14
Lähetysilta To 22.9. klo 18.30, lähetystyöntekijä Majja Mäke-lä, Piia ja Risto Myllylä, ym., kahvi klo 18.00
Tyttökerho alkaa viikolla 38, päivä ja aika vielä auki. Mai-nostetaan ilmoitustauluilla ja koulun kautta.

Pormestarinluodon seurakun-takoti
Messu Su 11.9. klo 12, Antero Virtanen, Juhani Romppanen

Luojan Luomien Leppoisat Lauantait lauantaisin klo 13: kuukauden ensimmäinen kir-jastolauantai, kuukauden toin-en laululauantai, kuukauden kolmas runolauantai, kuukau-den neljäs käsityölauantai, al-kaa 3.9.
Tyttökerho Ti 15-16, alkaa 6.9.
Perhekerhot tauolla toiminta-kauden syys 2011-kevä 2011
Virikepiiri Ti 12, alkaa 6.9.
Ruokailu Ti 12, alkaa 7.9.
Raamattupiiri joka toinen Ke 18.30, parilliset viikot, al-kaa 7.9.

Lähetyspiiri joka toinen Ke 13, parittomat viikot, alkaen 14.9.
Kutsutilaisuus vuonna 1956 syntyneille piirineuvostoalu-eella asuville Su 18.9. klo 14.
Yhteislaulutilaisuus "Kau-neimmat hengelliset laulut" Su 18.9. klo 17, Ulla Laeslahti, Pekka Pelttonen
Kahvi- ja teetupa lauantaisin klo 13-15
Diakonissan vastaanotto Ti 9-11, muina aikoina sovusti p. 0400 309 828, taloudellinen avustaminen ajanvarauksella.

Isojoenrannan seurakuntakoti
Anna ja Arvo vapaaehtoi-sen työnohjaukselliset ta-paamiset To 13-15, alkaen 8.9. myös uudet vapaaehtoisystöistä kiinnostuneet ovat tervetullei-ta näihin tapaamisiin, tiedus-telut Elna Virtalaine, p. 0400 309 821
Tarinatupa on uusi kohtaa-mispaikka eläkeikään ehtineil-le, jota Anna ja Arvo vapaa-ehtoisoivoin pidetään kerran kuukaudessa torstaisin klo 13-15, alkaa 29.9.
Raamattupiiri Ti 4.10. klo 13

Toukari

Toukarin kuntokerho jo-ka toinen Ti 9, parilliset viikot, tiedustelut Lea Rantamaa, p. 0400 309 834, alkaa 13.9., sau-vakävely, lähtö ent. Lehtosen kauppa

Ruskakoti

Talokerho To 1.9. klo 13.30, kuukauden joka 1. torstai
Hartaus To 15.9. klo 13.30, kuukauden joka 3. torstai
Raamattupiiri Pe 9.9. klo 13.30

Ruskahovi

Hartaus To 8.9. klo 13.30, jat-kuu kuukauden 2. torstai
Levähättää vähän kerho To 29.9. klo 13.30, joka kuukau-den viim. torstai
Raamattupiiri Ma 26.9. klo 13.30, joka kuukauden viim. maanantai 31.10., 28.11.

Tipurinkatu 20

Raamattupiiri Ti 6.9. klo 17

Hyvelä

Raamattupiiri joka toinen Ma 18 Anita ja Timo Tammisella, Loksierintie 42 b, parittomat viikot, alkaa 12.9.

Maanmittarinkatu 9

Raamattupiiri joka toinen To 13, parittomat viikot, alkaa 15.9.

Toejen vanhustentalo

Verenpaineen mittaus To 25.8. ja 29.9. klo 10-11
Raamattupiiri Ti 6.9. klo 17

Tähtikatu 12

Raamattupiiri joka toinen Ke 13, parittomat viikot, alkaa 28.9.

Serafinan kerhohuone

Raamattupiiri Ke 13, alkaa 14.9.

Peräsimentie 5

Ollaan yhdessä kerho keski-viikkoisin klo 13, alkaa 14.9.

Varvinkatu 3

Runopiiri Ti 13, alkaa 13.9.

Seurakuntakeskus

Retkipiiri Pe 26.8. klo 18, joka kuukauden viim. perjantai
Tilaisuus omaisensa tai lä-heisensä menettäneille Su 28.8. klo 15
Veisuuhetki joka toinen Ti 13, 4. krs., parittomat viikot
Rukouspiiri To 11.45, alkaa 22.9.

Lähetyspiiri Ma 18.30 (1.krs.), alkaa 5.9.
Merimieskirkkopiiri Ti 15 (1. krs.), alkaa 13.9.

Raamattupiiri To 10 (1.krs.), alkaa 1.9.
Porin Ylistyslaulajat, harjoitukset To 18, Kaia Tontti, al-kaa 15.9.

40+ raamattupiiri joka toi-nen Su 17, parilliset viikot, al-kaa 11.9.
Merimieskirkkopyhän juhla Su 18.9. klo 14 kahvi, klo 14.30 tilaisuus, Pekka Aalto, Guido Kriik
Sanan lähteellä La 1.10. klo 18, kerran kuussa (2. krs.)

Varhaiskasvatus

Tiedustelut, ilmoittautumiset, palautteet ja toiveet toi-minnasta lapsityönohjaajal-le; Päivi Isonokari, 0400-309 819, paivi.isonokari@porievl.fi
Päiväkerhot Ruosniemi ma ja to klo 9-12 sekä 13-16, ti ja pe 9-12, Paula Brander ja Kristiina Jokinen p. 044 730 9644 — Toejoki ma ja to klo 9-12 se-kä 13-16, ti ja pe 9-12 sekä 13-16, Leila Lehtimäki ja Terhi Ku-jansuu p. 044 730 9645 — Por-mestarinluoto ti ja pe klo 9-12, Päivi Piilola ja Sirpa Koski, ma ja to klo 9-12 Sirpa Koski ja Marja Kaski p. 044 730 9642 — Lyyttilä ti ja pe 13.30-16.15, Päivi Piilola ja Sirpa Koski p. 044 730 9646 — Seurakunta-keskus ma ja to klo 13-16, Eija Lindholm ja Sirpa Koski p. 044 730 9641 — Syksyn 2011 päi-väkerhoissa mahdoll. muutama paikka. Kysy lapsityönohjaajal-ta. 15.8.2011 mennessä täytyy olla täyttänyt 3 vuotta
Perhekerhot Toejen pappi-la Ke 10-11.30 alkaen 31.8., Leila Lehtimäki ja Terhi Kuja-nsuu, tiedustelut Lea Rantamaa p. 044 730 9641 — Syksyn 2011 päi-väkerhoissa mahdoll. muutama paikka. Kysy lapsityönohjaajal-ta. 15.8.2011 mennessä täytyy olla täyttänyt 3 vuotta

Perhekerhot Toejen pappi-la Ke 10-11.30 alkaen 31.8., Leila Lehtimäki ja Terhi Kuja-nsuu, tiedustelut Lea Rantamaa p. 044 730 9641 — Syksyn 2011 päi-väkerhoissa mahdoll. muutama paikka. Kysy lapsityönohjaajal-ta. 15.8.2011 mennessä täytyy olla täyttänyt 3 vuotta

Peräsimmentie 5
Ollaan yhdessä kerho keski-viikkoisin klo 13, alkaa 14.9.

Varvinkatu 3

Runopiiri Ti 13, alkaa 13.9.

Seurakuntakeskus

Retkipiiri Pe 26.8. klo 18, joka kuukauden viim. perjantai
Tilaisuus omaisensa tai lä-heisensä menettäneille Su 28.8. klo 15
Veisuuhetki joka toinen Ti 13, 4. krs., parittomat viikot
Rukouspiiri To 11.45, alkaa 22.9.
Lähetyspiiri Ma 18.30 (1.krs.), alkaa 5.9.
Merimieskirkkopiiri Ti 15 (1. krs.), alkaa 13.9.
Raamattupiiri To 10 (1.krs.), alkaa 1.9.
Porin Ylistyslaulajat, harjoitukset To 18, Kaia Tontti, al-kaa 15.9.

7.9. Tiedustelut Päivi Holkko, p. 0400 309 837, paivi.holkko@porievl.fi

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus musiikki-sali 5. krs: Kamarikuoro Voix Humaine Ke 17, alkaa 7.9., tiedustelut Guido Kriik 0400 309837 — Keski-Porin kirk-kokuoro Ke 18.30, alkaa 7.9., tiedustelut Guido Kriik 0400 309 837 — Porin Ylistyslau-lajat To 18, alkaa 15.9., tie-dustelut Kaia Tontti, p. 0440 803 388 — Cantores Vesperi Pe 16, alkaa 9.9., tiedustelut Gui-do Kriik 0400 309837 tai Aulis Haavisto 041 775 1631 — Por-in Laulumiehet Pe 17.30, al-kaa 9.9., tiedustelut Aulis Haa-visto 041 775 1631 — Tuomas-kuoro ja soittajat, harjoituk-set sovitaan erikseen, tiedus-telut Päivi Holkko 050 5163 700
Ruosniemen kirkko Ruos-niemen seurakuntakuoro Ma 18.30, alkaa 5.9., tiedustelut Juhani Kemppainen p. 0400 309 838

Tyttötyö

Pormestarinluodon seurakun-takoti Ti 15-16, alkaa 6.9. — Ruosniemen kirkko Ma 16-17.15, alkaa 5.9. — Toejen pappila alkaa viikolla 38 päl-vä ja aika vielä auki. Mainoste-taan ilmoitustauluilla ja kou-lun kautta.

Poikatyö

Kalaholman koulu salibandy-kerho Ti 15.30-16.30, ohjaaja Mikko Jokinen, kerho on tar-koitettu 1-3. -luokkalaissille — Toejen koulu salibandyker-ho Ke 15-16, 4-6 -luokkalai-set, ohjaaja Mikko Jokinen — kerho on koulun ja seurakun-nan yhteistyönä — Ruos-niemen kirkko puolisimalliker-ho To 15.30-16.30 (kellonaika saattaa vielä vaihtua) ohjaa-jana Mikko Jokinen, kerhossa kootaan ja maalataan perin-teisiä muovimalleja sekä tu-stutetaan rc-autoihin. Kerhoon mahtuu noin 10 poikaa — Lyyttilän rukoushuone isä-poika-illat 10.10. ja 14.11. klo 18 — Lisäksi syksyllä 2011 on tulosa lyhytelokuvakerho alakou-luikäisillä. — Lisätietoja poika-työstä ja ilmoit. Mikko Joki-nen p. 0400 309 823

Olotupa

Ojuntie 2, avoinna ma-pe 10-14, alkaen 29.8. p. 0447 309 656: Viikko-ohjelma: Ma puuropäivä, Ma 12.9. klo 13 Sa-nan äärellä Raamatun tutkiske-lua, Ma 5.9. ja 19.9. klo 13 Luk-karin koulu, yhteislaulua kanto-rin johdolla, Ma 14 naisten raamattupiiri — Ti 12 ompe-luseurat — Ke 7.9. ja 21.9. klo 12 lähetyslaulajaiset, Ke 14.9. klo 12 kansainvälisen työn dia-koniapiiri — To 22.9. klo 10.30-14.30 eläkeläisten palvelupaivä, To 1.9. ja 15.9. klo 12 elä-keleläisten päiväpiiri, To 15.9. klo 18 rukousilta, Jukka Parta-la, Tanja Häkkinen — Pe 9.30 perhekerho, Pe 11.30-12.30 ve-renpaineenmittausta

Tytöt ja pojat

Pormestarinluodon seurakun-takoti Tiedekerho Ma 16-17.30, ohjaaja Marjatta Kataja. Ker-ho on tarkoitettu 4-6-luokka-laisille tytöille ja pojille. Tiede-kerhossa tutustutaan luonnon-tieteen perusteisiin tekemällä käytännön koikeita. Ohjelmas-sa myös joitakin tutustumis-retkiä. Ryhmään mahtuu 8-10 henkilöä. Ilmoitt. ja lisätieto-ja kerhosta Mikko Jokinen p. 0400 309 823

Nuorisotyö

Mikonkatu 8: Nuortenillat To 17, yhdessäoloa hartauden, sanan, kahvin ja lautapelin merkeissä — Isokoulutus jo-ka toinen Ke 17-18.30, alka-en 21.9. — Leiriavustajakoulu-tus, jo isosena toiminnalle, jo-ka toinen Ke 17-18.30, alka-en 14.9. — Ilalviikkis Silokali-liolla 23-25.9., ilmoitaudu vii-meistään 16.9. ja isosviikkislei-ri Silokalliolle 9-11.12. Ilmoit-t. viim.30.11. — Lisätietoja nuo-risotyönä Tapio Hietalahti p. 0400 309 829 tai vs. nuorisotyönohjaaja Katriina Mäki p. 0400 309 835

Eläkeläisten päiväpiirit
Lattomeren kirkko Ma 12.9. klo

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 28.8. messu, Elina Kaunisto, Sa-kari Salminen — Su 4.9. mes-su, Tanja Häkkinen, Reija Nord-ström, Päivi Holkko, pyhäkoulu — Su 11.9. messu, Samu Repo, lähtösaarna, Päivi Holkko, kirk-kokahvi — Su 18.9. messu — Su 25.9. messu
Ilta ilosanomalle To 8.9. klo 18, Seppo Vallinen ja Ylistys-laulajat, tarjoulua
Laudes Ke 14.9. klo 18.9. klo 17, Hanna Lindberg, tarjoulua
Sana-ilta To 29.9. klo 17, kirk-koherra Erik Silvola
Naisten raamattupiiri Ma 18, alkaen 5.9., R. Suominen
Työtupa alkaen 29.8. Mahdol-lisuus kudontaan ja ompeluun, puutyöpajassa lintulautoja ja -pönttöjä, kelloja ym.

Preiviikin kirkko

Messu Su 18.9. klo 12
Raamattupiiri Ti 18, alkaen 23.8., Helena Ainasoja

Lattomeren kirkko

Messu Su 4.9. klo 12, Tanja Häkkinen, Päivi Holkko

Käppärän pieni kappeli

Sanan ja laulun ilta Ti 30.8. klo 18 Sakari Salminen

Olotupa

Ojuntie 2, avoinna ma-pe 10-14, alkaen 29.8. p. 0447 309 656: Viikko-ohjelma: Ma puuropäivä, Ma 12.9. klo 13 Sa-nan äärellä Raamatun tutkiske-lua, Ma 5.9. ja 19.9. klo 13 Luk-karin koulu, yhteislaulua kanto-rin johdolla, Ma 14 naisten raamattupiiri — Ti 12 ompe-luseurat — Ke 7.9. ja 21.9. klo 12 lähetyslaulajaiset, Ke 14.9. klo 12 kansainvälisen työn dia-koniapiiri — To 22.9. klo 10.30-14.30 eläkeläisten palvelupaivä, To 1.9. ja 15.9. klo 12 elä-keleläisten päiväpiiri, To 15.9. klo 18 rukousilta, Jukka Parta-la, Tanja Häkkinen — Pe 9.30 perhekerho, Pe 11.30-12.30 ve-renpaineenmittausta

Kirjallisuuspiiri

Olotupa, os. Ojuntie 2. Syys-kauden kokoontumiset Ti 13.9., 11.10. ja 15.11. klo 18.30. Huom. kokoontumisaikaa vaihtunut Olotuvalle. Kirjalli-suuspiiri toiminut 30 vuotta. Aloituskerralla 13.9. pohditaan, mitä 1980-luku tuo mieleen. Voit tuoda 1980-luvun kirjan, esineen, vaatteen tms. ja ker-toa sen tarinan. Lisätietoja Mai-ja-Leena Seppälä p. 040 545 3834

Tietotupa

Nuorisokahvila, Ojuntie 2: Al-keiskurssit ja yksilöohjausta tietokoneen käyttöön eläke-läisille. Tiedustelut Onni-Hu-hani Honkasalo p. 040 7733 182

Nuorten aikuisten pizza- ja pe-li-illat

Olotuvalle Ke 31.8., 14.9. ja 28.9. klo 18.30-21, laulapelejä, seurustelua, pizzaa

Eläkeläisten päiväpiirit

Lattomeren kirkko Ma 12.9. klo

Iloa ja itseluottamusta kuorosta

Marja Aho

Kuoroharrastuksesta saa musiikintuntemusta ja esiintymiskokemusta. Lapsikuoro Tuhannet Sydämet harjoittelee Väinölän kirkolla.

Lähde laulamaan

kuorojen syyskausi käynnistyy ja kai-kiin kuoroihin uudet laulajat ovat tervetulleita. Porin seurakunnista löytyy vaihtoehtoja kaikenikäisille laulami-

sesta kiinnostuneille. Joihinkin kuoroihin laulajat valitaan laulukokeen avulla, osaan voi ilmoittautua mene-mällä mukaan. Kysy lisää kuoronjoh-tajilta!

Kuoroja Porin seurakunnissa

Keski-Pori
Cantores Vesperi
Keski-Porin Kirkkokuoro
Porin laulumiehet
Porin Ylistyslaulajat
Tuomaskuoro
Kamarikuoro Voix Humaine
Länsi-Pori
Länsi-Porin Kirkkokuoro
Länsi-Porin Lapsikuoro
Celeste-kuoro nuorille aikuisille
Noormarkku
Noormarkun kirkkokuoro
Lassilan kirkkokuoro
Pihlava
Pihlavan kirkkokuoro
Teljä
Iltapäiväkuoro
Teljän Kamarikuoro
Teljän Kirkkokuoro
Teljän Nuorisokuoro
Teljän seurakunnan naiskuoro
Tuhannet Sydämet – kuoro lapsil-le ja varhaisnuorille
Kuorojen yhteyshenkilöt sekä kokoon-tumisaajat ja -paikat seurakunnittain s. 8-10

11 — Preiviikin kirkko Ti 13.9. klo 12 — Niittymäen koulu To 8.9. klo 13 — Olotupa To 1.9. ja 15.9. klo 12 — Viasveden ker-ho Olotuvalle To 15.9. klo 12

Seurakuntailat

Ulasoori-Reikon seurakuntail-ta Ke 14.9. klo 18 Anja Jouka-mailla, Rantakulmante

Kuorot

Länsi-Porin kirkolla: Celeste-kuoron harjoitukset Ma 17.30, alkaen 29.8., ei 5.9., johtaja-na Sakari Salminen — Kirkko-kuoron harjoitukset Ke 17.30-19, alkaen 7.9., joht. Antti Yrjö-lä - Lapsikuoron harjoitukset To 16, uusia laulajia otetaan mukaan 3 v. alkaen. Ohjaaji-na Marjatta Salonen ja Sanna Hakkuu

Noormarkun pappila

Siionin Kantaleen lauluilta Su 28.8. ja 9.9. klo 18, Veli-Pek-ka Huhtanen, kahvitarjoilu.
Rukous Suomen puolesta yh-dessä Radio Dein (95.7 Hz) ru-kousohjelman kanssa Ti 30.8., 6.9., 13.9. ja 20.9. klo 18
Ystäväläisluonnon kahvitilai-suus (SPR-SRK) Ma 5.9.

Noormarkun seurakuntatalo

Vanhaa testamenttia hepre-aksi -kurssi Ti 6.9. klo 18, Ka-ri Penttinen

lausunta, Anne-Marie Grundstén, urut
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10.
Kirkkokuljetus syyskuussa vain 18.9. lähdot klo 9.25 Esivallankatu 6, klo 9.30 400-vuotiskoti, klo 9.35 Rautatienpuistikotatu 2, klo 9.40 Väinölin kirkko, klo 9.45 Puhurintie 1-3, ja paluu juhlan jälkeen.
Armon ilta- Armo vapauttava totuus Su 18.9. klo 17, Jarkko Willman, Taina Saine, Heikki Mäki-Pesola, Ilkka Liuskallio, Arto Härkönen, Sakari Orava
Ikämieskerho joka toinen Ti 14, alkaen 20.9., Jarkko Willman, 4.10. Kaisa Huhtala aiheena seurakunta-koti, Raamattu mukaan.

Seurakuntakeskus

Yhdessä eteenpäin To 15.9. klo 19, Pertti Kymäläinen, Jarkko Willman, Liekki-ryhmä, joht. Hanna Heinilä (kahvi 18.30 alkaen).

Raamattupiiri

Sampolan kerhohuone joka toinen To 19, parilliset viikot, tied. Birgitta Koumalainen, p. 0407 739 2375 — Koivulassa joka toinen Ti 14, parilliset viikot, tied. Liisa Syrjä p.050 370 9359 — Miestenpiiri, Teljän kirkolla joka toinen Ke 18, parilliset viikot, alkaen 7.9., Sakarjan kirjan toinen osa, Jarkko Willman p. 0400 309 786 — Teljän kirkolla joka toinen Ma 17, parittomat viikot, tied. Aino Lehtimäki, p. 044 355 7669 — Esivallankatu 6, joka toinen Ma 15, parittomat viikot, alk. 12.9., tied. Eira Silvola, p. 647 5724 — Esivallankatu 6, Kultaisen ike kerho joka toinen Ma 13, parilliset viikot, alkaen 19.9. — 40+ raamattupiiri, Seurakuntakeskus joka toinen Su 17, parilliset viikot, alkaen 11.9., tied. Esa Bärlund, p. 646 9692 — Raamattupiiri kodeissa kaksi kertaa kuukaudesta, tied. Marjukka Hankilampi p.044 276 5138, Ritva Mönkkönen p. 0400 485 878

Pyhäkoulu

Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, Su 10-11, alkaa 4.9. — Väinölin kirkko, Pääkintie 1, Su 12-13, alkaa 4.9. — Harmaalinnantie 2, srkn kerhohuone, Ti 17-18, alkaa 6.9. — Esikoislastadiolaisten kotipyhäkoulu. Tied. p. 050 5698420 — Tiedustelut Eija Kymäläinen p. 0400309795, s-posti: eija.kymalainen@porievi.fi

Kuorot

Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50: Teljän Ilta-pyhäkoulu To 14, alkaa 1.9., johtaa Heli Lehtonen p. 0400 390 855, kuoron leiri Junnilassa To 8.9, H. Lehtonen — Teljän seurakunnan nuorisokuoro To 16, alkaa 22.9, johtaa Saara Kukko, p. 0400 309 860 — Teljän Kirkkokuoro To 18.30, alkaa 22.9, johtaa Saara Kukko p. 0400 309 860 — Teljän seurakunnan naiskuoro alkaa 22.9. klo.17, Saara Kukko
Väinölin kirkko, Pääkintie 1-3: Teljän Kamarikuoro harj. Ma 18.30, alkaa 15.8., kuoroa johtaa Anne-Marie Grundstén, p. 0400 309 854, (ei harj. 12.9.) — Lasten ja varhaisnuorten kuoro Tuhannet Sydämet De 17.30 — 18.30, alkaa 31.8., kuoroa johtaa Heli Lehtonen p. 0400 309 855 tai heli.lehtonen@porievi.fi

Lähetystyö

Lähetystyön kuulumisia kaukomailta joka toinen Ti 18 Saampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10: Ti 13.9. klo 18 Kristus, kirkon pää - Ef. 1. - Ti 27.9. klo

PORIN SEURAKUNNAT elo - syyskuussa 2011

Sävelhartauksissa vielä kaksi konserttia

Jacovache-Panan musisoivassa perheessä ja Adriana soittaa isän kanssa viulua, Laura (edessä) on pianisti Myös perheen äiti Andrea Kocsis soittaa pianoa.

Teljän kirkon Suvi-illan Sävelhartauksien sarjassa kuullaan vielä 28.8. porilaista muusikkoperhettä ja päätökseksi 4.9. Lassi Nummen runoutta.

Säveliä pulpuuava porilaisperhe eli pianisti **Laura Jacovache-Pana** ja **Andrea Kocsis** sekä viulistit **Adriana Jacovache-Pana** ja **Tiitel Jacovache-Pana** konsertoivat 28. elokuuta. Perheen äiti, unkarilaissyntyinen diplomipianisti Andrea toimii Huittisten musiikkiopistossa pianonsoiton lehtorina.

Romaniasta lähtöisin oleva isä Titiel on Pori Sinfoniettan 1. viulun äänenjohtaja.

Tyttäret Laura ja Adriana ovat monenmuotoisia Sibelius-Akatemian esittävän säveltaiteen osaston opiskelijoita.

Konsertissa kuullaan esimerkiksi J. S. Bachin sooloviuluteos, Grieg-

in nelikätistä pianomusiikkia, Prokofjevin duo pianolle ja viululle sekä rohkeana vetona nykysäveltäjä Guido Bagginian kaksi kuukautta sitten valmistunut teos viululle ja pianolle.

— Konsertin ohjelmisto on helposti lähestyttävä pyhäillan musiikkia, Andrea Kocsis luonnehtii.

Runo- ja musiikki-ilta

Sarjan päätöskonsertin runo- ja musiikki-illassa 4.9. **Jarmo Heikkinen** lausuu Lassi Nummen Requiemin. Urkujen äärellä on **Anne-Marie Grundstén**.

— Nummen Requiemissa ovat

Jarmo Heikkinen ääni on tuttu mm. television luontodokumentteista.

länssä ihmisyysosan osat kärsimyksestä iloon ja kaikki siltä väliltä. Ihminen tarvitsee ahdistuksessaan lohtuun sanoja ja niitäkin tämä teos sisältää, Jarmo Heikkinen kertoo Requiemista.

Runoteoksen lausujan tehtävänä on välittää sisältö kuulijalle mahdollisimman puhtaana. Sielunmessussa sisäistön nivoittuu vahva tunne ja kokonaisuudesta tulee esityksen sijasta elämys.

Heikkisen ääntä kuullaan usein radion kirjallisuusohjelmissa. Hänet tunnetaan erityisesti Avara luonto -ohjelman selostajajäsenenä.

Suvi-illan Sävelhartaus -sarjan koonnut Anne-Marie Grundstén on hyvillään saatuaan itselleen läheisen teoksen sarjan päätösnumeroksi. Runojen ohella kuultavaksi Grundstén on valinnut urkumusiikkia mm. Joonas Kokkoselta, Taneli Kuusistolta sekä Jean Sibeliukselta.

Varhaiskasvatus

Perhekerhot Kalaholma Ke 10.30-12, kerhohuone Uittomiehentie 8 b — Harmaalinnasta To 9.30-11 seurakuntakoti Harmaalinnantie 2 — Väinölin Ke 10.30-12, Väinölin kirkko, Pääkintie 1 — Sampola Ma 10-11.30, Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10 (Vauvakerho) — Uusikoivisto To 9.30-11, Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50 — Esivallankatu To 13.30-15, Esivallankatu 6 — Perhekerhot on tarkoitettu äideille, isille, lastenhoitajille, isovanhemmille, kummille ym. yhdessä lasten kanssa. Perhekerhot ovat avoimia kaikille. Ei etukäteen ilmoittautumisia. Kerhohetki koostuu yhteisestä hartauksesta, lauluista, leikeistä sekä nautitaan kahvipöydän antimista. Kerhot kokoontuvat joka viikko. Perhekerhoista voit kysyä ja tiedustella lapsityönohj. Ritva Parkkaille mielellään sähköpostilla ritva.parkkai@porievi.fi tai puh. 0400 309 857

Päiväkerhot Esivallankadun seurakuntatila, Esivallankatu 6 (p. 0447 309 673), Kalaholman päiväkerho, Uittomiehentie 8 b (p. 0447 309 669), Harmaalinnasta päiväkerho, Harmaalinnantie 2 (p. 0447 309 670), Sampolan päiväkerho, Puhurintie 10 (p. 0447 309 672), Teljän päiväkerho, Teljän kirkko (p. 0447 309 668), Väinölin päiväkerho, Väinölin kirkko (p. 0447 309 667) — Päiväkerhoryhmiä on 4-6-vuotiaille sekä 3-vuotiaille lapsille. 4-6-vuotiaille on kaksi kertaa viikossa kolme tuntia kerrallaan ja 3-vuotiaille on kaksi kertaa viikossa kaksi tuntia kerrallaan. Isompien maksu 35 €/lukukausi ja pienempien on 20 €/lukukausi. Joissakin päiväkerhopyörylöissä on myös "sisarusryhmiä" 3-6-vuotiaille. Maksu kattaa mm. vakuutuksen lapsille. Päiväkerhossa leikitään, lauletaan, askarrellaan ja vietetään lasten hartauksia. Mukaan kerhoon eväät sekä kerhotossut. Lisätietoja ja ilmoittautumisia lapsityönohjaaja Ritva Parkkaille mielellään sähköpostilla ritva.parkkai@porievi.fi tai p. 0400 309 857

Avoin päiväkerho kokoontuu kerran viikossa Kalaholmassa torstaisin 17.30-19. Sinne voit tuoda yli 4-vuotiaita lapsia yksitellen tai lapsi voi tulla vanhemman/vanhempien kanssa yhdessä. Ilmoittautumiset ja tiedustelut lastenohjaaja Sari Pirhosenle mielellään sähköpostilla sari.pirhonen@porievi.fi tai p. 0447 309 669

Koululaisten ilta-päiväkerhot Kalaholmassa jokaisena arkipäivänä klo 11-17, osoite Uittomiehentie 8 B, p. 0447 309 669. Ilmoittautumiset koulutusvirastoon Marja Ojalle. Iltapäiväkerhoista voit kysyä myös lapsityönohjaaja Ritva Parkkailta.

Luovan toiminnan ryhmä Teljän kirkko Ma 16-17.30, 10-14-vuotiaille, alkaen 12.9. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Ma 29.8. lähtien: Eija Kymäläinen eija.kymalainen@porievi.fi p. 0400 309 795

Kutoset Kerho on 6. luokkalaisten tyttöjen oma ryhmä. Neljänä perjantai-iltaa 30.9.,28.10.,25.11. ja 16.12. klo 17-19 Kalaholmassa, Haukkuja 32

Poikakerho Väinölin kirkko: Monitoimikerho Ke 18-19.30 ja Nikkarikerho To 18-19.30 — Väinölin kirkko To 16-17.30 — Kaarisillan koulu Isä-poika sähly Pe 17.30-18.30 — Tiedustelut nuorisotyönohjaaja Vesa Saarela puh. 0400 309 794

Kokkis tytöille ja pojille Kokkikerho 8-10-vuotiaille tytöille ja pojille Väinölin kirkon alakerta, käynti takapihan puolelta. Kerho kokoontuu viitenä perjantaina syyskuun 2011 aikana: 9.9.,23.9.,7.10.,21.10. ja 4.11. Kerho toteutetaan yhteistyössä Porin Karjala-Seuran kanssa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Ma 29.8. lähtien: Marja Salmijärvi, nuorisotyönohjaaja, marja.salmijarvi@porievi.fi, 0400309796.

Tyttökerhot Tyttökerhoissa mm. askarrellaan, leikitään, kokeillaan ja hiljennytään yhteiseen hartauteen. — Teljän kirkko Ti 15-16, 7-9-vuotiaille, alkaen 13.9. — Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, Ke 16-17.30, 7-14-vuotiaille, alkaen 14.9. — Väinölin kirkko, Pääkintie 1-3, To 16-17.30, 7-14-vuotiaille,

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 28.8. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hannele Grönlund — Su 4.9. messu, Heimo Hietanen, Pekka Tyti — Su 11.9. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyti — Su 18.9. messu, Niilo Suhonen, Pekka Tyti

Pappila

Raamattupiiri tiistaisin klo 13, alkamisaikankohhta myöhemmin kirkollilmoituksissa
Kuntokerho keskiviikkoin klo 13, alkamisaikankohhta myöhemmin kirkollilmoituksissa
Perhekerho tiistaisin klo 17
Päiväkerho maanantaisin ja torstaisin klo 13

Yhteinen toiminta

Kehitysvammais- ja mielenterveys-työ

Seurakuntakeskuksessa: Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 13-14.30, seur.21.9. ja 12.10. — Kehitysvammaisten Iltakerho Ti 17.30-19.30, seur. 6.9. ja 20. — Kehitysvammaisten vanhemmat Ma 13-14.30 Tuki-keskuksen tiloissa, seur. 19.9. ja 3.10. — Mielenterveyskerho Tukikeskuksen tiloissa Ma 13-14.30, seur. 12.9. ja 10.10.

Päihde- ja kriminaalisyö

Avoin ryhmä Ma ja Ke 9-11 Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, vertaistukea päihdeongelmaan

Katulahetyksita

Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 B 2. krs tukikeskuksen tiloissa perjantaisin klo 18, alkaen 16.9.

Kuurot

Jumalanpalvelus Su 11.9. klo 12 Kuurojen yhdistyksellä, Länsipuisto 26 — Ti 13.9. huom. klo 15 lähetyspiiri Tukikeskuksessa, Eteläpuisto 10 B, 2. krs — Raamattuhetki To 22.9. klo 12 Kuurojen yhdistyksellä

Näkövammaistyö

Näkövammaisten kerho To 25.8. ja 22.9. klo 13 seurakuntakeskuksessa

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausitilaisuus Pe 26.8. ja 30.9. klo 13.30 seurakuntakeskuksessa

Kirkkopuistossa Soi — kiitosjuhla

Seurakuntakeskuksessa Su 11.9. klo 17, kutsomme mukaan kaikkia tapahtumaan osallistuneita.

Nuoret aikuiset

Café Huone Milonkatu 8:ssa joka toinen Pe 18-23, alkaen 9.9. Gospelmusiikkia, kahvia, alkua ja loppuhartaudet

Me miehet

Junninleirikeskuksessa Pe 26.8. klo 17 sauna ja klo 18.30 ohjelmaa, aiheena "Mies Jumalan johdatuksessa", Kari Penttinen, Tapio Hietalanti, Heikki Nummijärvi — Seurakuntakeskuksessa Pe 30.9. klo 18, aiheena "Miehen taistelut", Ari Malmi, Sakari Leppänen

Naisten kahvila

Seurakuntakeskuksessa Su 25.9. klo 17

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa Su 4.9. klo 18

Mummun kamari

Itäpuisto 14: Avoinn Ma-Pe 11-15. Viikko-ohjelma: Ma 11.30 viikon avaus — Ti 13 kamarikerho käsitöistä ja askartelusta kiinnostuneille, Ti 6.9. ja 20.9. klo 12 tuoli- ja sähly, Ti 30.8. ja 13.9. klo 12 sanoja ja säveliä — Ke 13 ohjelmatuokio — To 13 hartaus — Pe 9.9. ja 16.9. klo 12 Kirjojen ystävät — Pe 2.9. klo 13 Karmel-piiri — La 1.10. klo 12-14 kummikerho — Su 13-15 keskusteluterho

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros. Avoin keskiviikkoin klo 10-14.

Leskien klubi

Seurakuntakeskuksessa Ma 29.8 ja 19.9. klo 15.30-17

Kristilliset yhdistykset

Esikoislastadiolaiset, Pietniemen seurakuntatalo, Vanhakartanontie 15: Seurat sunnuntaisin klo 17
Evankeliumiyhdistys, Varvink. 3: Jumalanpalvelukset Su 28.8. klo 17 messu, Jarmo Mäki-Mikola, Juhana Tarvainen, Su 4.9. klo 17 sanajumalanpalvelus, Juhana Tarvainen, Su 11.9. klo 17 sanajumalanpalvelus, Juhana Tarvainen, Su 18.9. klo 17 messu, Jari Rankinen, Su 25.9. klo 17 sanajumalanpalvelus, Juhana Tarvainen — Nuorten raamis tiistaisin klo 18 — Raamattupiiri To 25.8., 8.9., 22.9. klo 18, Miika Rantanen — Nuortenla Pe 2.9. klo 18 "Salattu Jumala", Pe 16.9. klo 18 "Missä on aarteiden?", Pe 30.9. klo 18 "Minun lahjani" — Matongon orpokoti/lähetyspiiri Ke 28.9. klo 13

Israel-ilta seurakuntakeskuksessa Ke 14.9. klo 18, ravasti Ilkka Perttula, Karmel-kuoro

Israel-työ ry:n tilaisuus Su 4.9. klo 16 seurakuntakeskuksessa, Pekka Sartoila, Esa Keuru
Herättäjän seurat seurakuntakeskuksessa joka toinen To 19, alkaen 8.9.
Kansanlähetys läh.koti, srk.keskus, 5.krs: Joka toinen Ma 16.30 Epin piiri, Raamattuhetki Arja Lehmijoen johdolla, alkaen 5.9. — Ma 18.45 Startti-raamattupiiri, tutustutaan Raamattuun, rukoillaan, keskustellaan — Su 17 teemallit, 18.9. Helveti ja rakkauden Jumala — Su 17 Kohtaamispaikka, mus.sali, 11.9. Jeesus parantajamme, 25.9. Kiitollisuus, pyhäkoulu ja kahvi — **Maakunnallinen solukoulutus** srk.keskus mus.sali 10-11.9. La 10.9. Avaus ja kahvi, La 10.30 Kutsuttu opetuslapsiksi, La 11.9. Mika solu on ja miten se toimii?, La 12.9. Mika solu syntyy?, La 13-14 Lounasaika, oma ruokailu, La 14 Kanavat: Ylös-Elämä Jumalan kanssa ja Ulos-Elämän jakaminen ei vielä uskovien kanssa, La 15.9. Kahvi, La 15.45 Kanavat uudestaan, La 17 päätös — Su 12.9. Solupalvelijan tehtävä jatkuu, Su 15.9. Solu Satakunnassa — keskustelu, Su 15.45 Koulutus päättyy — Kouluttajina Johanna Sandberg ja Ari Hukari, ilmoitt. Kansanläh. tsst p. 633 3468 tai satakunnankl@sekl.fi, tied. Mikko Satama p. 041 525 5020, mikko.satama@sekl.fi tai Pirkko Heikkilä p. 0400 309 833, pirkko.heikkila@porievi.fi, järj. Satak. evl.tut.Kansanlähetys ja K-P srkn pienryhmätyö

Porin kristillisen työväen yhdistys ry: Syys tapahtuma "Jeesus ajassa ja juhlassa" Su 4.9. klo 14 srk.keskus, 2. krs: Kari Erkkola, Kristillisen työväen liiton pj. Erkki Eteläniemi ja vieraila liitosta, Porin krist. työväen liiton pj. Rai Mo Ruotsalainen, Porin Ylistyslaulajat, kahvi klo 13.30 alkaen

Rauhanyhdistys, Louhentie 4: Ke 24.8. klo 18.30 ompeluseurat — La 27.8. puolisoitten virkistyspäivä — La 27.8. klo 19 seurat — Su 28.8. klo 16 seurat — La 3.9. klo 19 seurat — Su 4.9. klo 16 seurat ja syysostomintakauden avaus — Ti 6.9. klo 13 tiistai-kerho — Ke 7.9. klo 18.30 ompeluseurat — Pe 9.9. klo 18.30 lapsi- ja nuorisotyöntekijöiden ilta Parkanos- sa — La 10.9. klo 19 keskusteluilta — Su 11.9. klo 16 seurat — Ke 14.9. klo 18.30 ompeluseurat kodeissa — La 17.9. klo 19 kotiseurat Mirjami ja Reino Järviöllä — Su 18.9. klo 16 seurat — Ke 21.9. klo 18.30 ompeluseurat

Ruskaretriittiin muutama paikka

Reposaaren Junnilan retriittiin 9-11.9. on muutama vapaa paikka. Ohjaajina ravasti **Raili Turtola** ja kanttori **Anne-Marie Grundstén**. Ilmoittautumiset seurakuntapalveluihin p. 0400 309768. Osallistumismaksu 100 euroa. Ru-

— Retriitti (engl. *retreat*), merkitsee vetäytymistä erilleen rauhalliseen luonnonläheiseen paikkaan, jossa puoleen väikee ja tulee tilaa pysähtyä oman elämän tuikelele-

miseen ja Jumalan puheen kuuntelemiseen. Useita kertoja päivässä kokoontuu henkijumalanpalveluksiin, mietiskelyrukoukseen ja virikesanoja kuuntelemaan. Yhteiset ateriat nautitaan kiireettömästi hiljaisiin musiikin soides- sa. Myös lepoon omassa huoneessa ja ulkoiluun on varattu aikaa. Ru-

Ystävyyys rahaa tärkeämpää

Tibor Sztelik, Veronika Schilt ja Pál Zászkaliczky saivat Budapestiin seurakuntaansa uusia ideoita. Saamapuolella tunsivat olevansa myös noormarkkulaiset Helvi Walli, Pirkko Isosaari ja Tarja Kanerva.

Unkarissa luterilaiset ovat pieni vähemmistö. Budapestilaisen Rákoskeresztúrin seurakuntalaisista oli mielenkiintoista vieraila maassa, jossa suurin osa on luterilaisia.

Rákoskeresztúrin seurakunta on noormarkkulaisten ystävyysseurakunta. Vuorovuosin kylläillään. Tänä kesänä oli unkarilaisten vuoro, ryhmän 22 jäsenenä puolet oli ensi kertaa Suomessa.

Sujuvaa suomea puhuva **Tibor Sztelik** toimi ryhmän tulkkina. Hän on ystävyysseurakuntayön veteraaneja ja ylläpitää ystävyysseurakuntaa myös vierailujen välillä, sähköpostit ja kortit kulkevat.

Olen opiskellut suomea Budapestin yliopistossa, lisäksi olen vuonna 2002 kolme kuukautta Rauman seurakunnassa. Talouspäälikkö kirjoitti työsuopimukseen kiinteistötyöntekijä. En löytänyt tuota sanaa isostakaan sanakirjasta. Piti soittaa paremmin suomea taitavalle unkarilaiselle ystävälle, hymyilee Sztelik.

Vierailujen koordinaattorina toimii tuntuu **Veronika Schilt**.

hyvä kysymys

Mitä retriitissä tapahtuu

Yhä useampaa kiinnostaa osallistuminen retriittiin. Porissa niitä pidetään mm. Reposaaren Junnilassa, jossa seuraava retriitti on syyskuussa.

Mitä retriitti tarkoittaa ja mitä siellä tapahtuu? Vastaajana lukuisia retriittejä ohjannut ravasti **Raili Turtola**.

— Retriitti (engl. *retreat*), merkitsee vetäytymistä erilleen rauhalliseen luonnonläheiseen paikkaan, jossa puoleen väikee ja tulee tilaa pysähtyä oman elämän tuikelele-

miseen ja Jumalan puheen kuuntelemiseen. Useita kertoja päivässä kokoontuu henkijumalanpalveluksiin, mietiskelyrukoukseen ja virikesanoja kuuntelemaan. Yhteiset ateriat nautitaan kiireettömästi hiljaisiin musiikin soides- sa. Myös lepoon omassa huoneessa ja ulkoiluun on varattu aikaa. Ru-

koukseen ja hiljaisuuden viljelystä liittyviä kirjoja on tarjolla yhteisissä kokoontumistiloissa.

Retriitti merkitsee myös irrottautumista tavanomaisesta elämäntilasta, kun puhelin, radio, tv ja lehtien luku eivät vie aikaa, vaan hiljaisuus pääsee puhumaan sisimmässä ja hoitamaan osallistujaa. Jos hiljaisuus nousee esiin ahdistusta tai kipeitä kysymyksiä, on mahdollisuus varata lyhyitä keskusteluajoja retriitin ohjaajilta.

Retriitin tarkoitus on ilmaista Jeesuksen kehoituksessa väsynneille opetuslapsilleen: *Tulkaa mukaani johonkin yksinäiseen paikkaan, niin saatte vähän levähtää.* (Mark.6:31)

Minkälaisia retriittejä pidetään? — Tavallisin retriitti on viikonlopuretriitti. Sellainen on 9-11. syyskuuta Reposaaren Junnilassa ja ti- laa löytyy vielä. Joskus retriitti voi olla viikon, tai ns. henkilökohtaisesti ohjattu retriitti jopa 40 päivän mittainen. Jossakin pidetään myös kuuden viikon mittaisia arkiretriittejä, joissa kullakin osallistujalla on oma ohjaaja, jonka kanssa hän kustelee viikoittain ohjaajan antamista raamatunteksteistä. Kukin osallistuja hiljentyä päivittäin 45 minuuttia omassa kodissaan.

Aviopareille ja vain miehille järjestetään omia retriittejä. Eri ammatitiryhmille mm. terveydenhoitajille suunnattuja retriittejä järjestetään myös Porissa.

Kuka voi osallistua retriittiin? — Jokainen jonka sisimmässä on herännyt kaipaus kohti jotain uutta, pysähtymisen ja levon tarve, hengen jano. Kuitenkaan akutiissa elämäntilanteissa olevalle tai syvästi masentuneelle hiljaisuus ei ole hyväksi.

Hänen kokemustaan tarvitaan, jota järjestelyt toimivat mallikkaasti.

— On iso ilo tehdä tätä. Ensi kerran olin mukana vuonna 1995, hän kertoo.

Toista kertaa Suomessa, mutta ystävyysseurakunnassa ensikertalaisena on mukana **Pál Zászkaliczky**, seurakunnan uusi kirkkovaltuuston puheenjohtaja.

Hän on etsinyt suomalaisen ja unkarilaisen virsikirjan yhteisiä virsivälineitä. Niitä löytyykin kymmenkunta, joten voidaan veisata yhteistä säveltä kukin omalla kielellään.

Tarja Kanerva kiittelee luonteivia tapamisia.

— Vaikka ei välttämättä ole yhteistä kieltä, niin unkarilaisten välittömyys tekee yhteistyöstä helppoa.

Kirkkoherra Kaisa Huhtalan missionaarypysyminen uskon perustassa

Teljän uusi kirkkoherra muistuttaa: ei pidä tehdä kynnyskysymyksiä asioista, jotka eivät ole pelastuksen kannalta välttämättömiä.

Heinäkuun alusta Teljän kirkkoherrana aloittanut **Kaisa Huhtala** on sujahtanut luontevasti **Helge Rannan** jättämiin saappaisiin.

— Hengellisen johtajan pitää osata vahvistaa kristillisen kirkon selkeää moniäänisyyttä, jossa tärkeimmäksi nousee pelastuksen kysymys. Pitää pysyä perustassa. Jos inhimilliset kysymykset nousevat tärkeimmiksi, seurauksena on vain riitoja, muistuttaa kirkkoherra Kaisa Huhtala.

Uvilan kirkkoherra **Heikki Huhtala** ja rehtori **Kaarina Huhtalan** tytär ilmoitti jo alle kouluikäisenä 1960-luvun lopussa, että hänestä tulee Suomen ensimmäinen naispappi. Innostus hengellisiä ja teologisia asi-

oita kohtaan ei kadonnut minnekään iän karttuessa.

— Isän työtä ja olemista oli hyvä katsella. Äiti ei koskaan valittanut isän viikonloppu- tai iltatöistä, vaan ymmärsi, että papin emäntänä olemiseen kuuluivat tietyt asiat. Hän tuki isää, vaikka hänellä oli myös oma ura koulun rehtorina, Kaisa Huhtala kertoo.

Ylioppilaaksi kirjoitettuaan Kaisa aloitti yliopistossa samaan aikaan sekä teologian että pohjoismaisten kielten opinnot. Aika pian hän kuitenkin päätti keskittyä teologiaan eikä ole katonut päätöstään. Erityisesti häntä kiinnosti dogmatiikka eli kristinuskon oppia koskevat asiat. Ensimmäinen työpaikka löytyi Laitilan seurakunnasta. Ja niin kävi, että Kaisa vihittiin papiksi ensimmäisessä naispappien vihkimyksessä vuoden 1988 keväällä.

— Samaan aikaan oli vihkimys kaikissa hiippakunnissa, jolloin kukaan ei pääse sanomaan, että juuri hän oli ensimmäinen naispappi. Ja hyvä niin, Kaisa Huhtala huomauttaa.

Pihlavaan nuorisopapiksi

Laitilasta Kaisa siirtyi seuraavana vuonna Porin Pihlavan seurakuntaan, jossa yhtä aikaa aloitti toinenkin naispappi, **Pirjo Tiira**.

— Pirjolle oli merkitty nuorisotyö ja minulle lapsityö, mutta meille kummallekin sopi, että vaihdamme vastualueet päittäin, kertoo Kaisa.

Nuoren naisen mutkaton ja mukaansa tempaava työlii soti nuorten kanssa toimimiseen. Seurakuntanuorten toiminta oli vilkasta ja isoiskoulutukseen oli suorastaan tunkua. 1990-luvun puolivälissä Kaisa valittiin vuoden meriporilaiseksi. Vähän aiemmin hän oli saanut valmiiksi lissensiaattityönsä, jonka tekemisen hän aloitti Laitilassa.

Kaisa oli suunnittelemassa myös yhteiskristillistä sinkkutoimintaa, mutta ei ehtinyt osallistua siihen itse tavattuaan sitä ennen tulevan miehensä **Heimo Hietasen**, joka nykyisin toimii sekä Ahlaisten että Reposaaren kirkkoherrana. Porin ev.lut. seurakuntien keskusrekisterin johtajaksi Kaisa siirtyi vuonna 2000.

Pelastuksen asian esillä pitäminen ja toinen toisensa kunnioittaminen kristittyinä. Siinä Kaisa Huhtalan missio Porin Teljän seurakunnan kirkkoherrana.

lusta kohdata ongelmat. Ongelmat paisuvat, jos niistä ei puhuta. Aika harvat asiat loppujen lopuksi ovat sellaisia, jotka eivät puhumalla selviä, hän jatkaa.

Kirkkoherra on tyytyväinen siitä, että seurakunnassa on hyvä, motivoitunut työntekijäjoukko. Esimiehen tehtävänä on mahdollistaa resurssit, jotta kaikki jaksaisivat lahoillaan toimia omilla vastualueillaan, yhteistyössä. Teljän seurakunnan monipuolinen toiminta saa hänetä tunnustusta.

Seurakunta ei ole vain yhdellä tavalla ajattelevien yhteisö.

— On seurakunnan rikkaus ja seurakuntalaisten ilo, että erilaiset uskovat toimivat omassa seurakunnassaan, Kaisa Huhtala sanoo.

Hän muistuttaa, että toinen toisensa kunnioittaminen kristittyinä on jatkuvasti ajankohtainen asia. Toista voi ja pitää kunnioittaa, vaikka tämä ei ajattelisi kaikista asioista samalla tavalla.

— Ei pidä tehdä kynnyskysymyksiä asioista, jotka eivät ole pelastuksen kannalta välttämättömiä. Ongelmia toisten hyväksymisestä on sekä perinteisellä että vapaamielisemmällä suunnalla, kirkkoherra huomauttaa.

— Pelastuksen kannalta olennaista on se, että syntinen ihminen saa anteeksi Jeesuksen tähden. Vanhan luterilaisen ajatuksen mukaan ihmisillä on uskossaan vapaus erilaisiin näkökantoihin muissa paitsi pelastuksen kysymyksissä, hän jatkaa.

Kaisa Huhtala yhtyy dogmatiikan opettajansa, professori **Miikka Ruokasen** esittämään näkemykseen, jonka mukaan esimerkiksi papin sukupuoli tai homoparien puolesta rukouminen eivät ole sellaisia opinkappaleita, joiden mukana kirkko seisoo tai kaatuu. Ne eivät kuulu kirkon kalleimman aarteen, armon evankeliumin ytimeen.

Kaisa Huhtalan harrastuksiin kuuluu kielten opiskelu, karavaanaritoiminta ja kohtuullinen kuntosalilla käynti. Hän on toiminut useita vuosia Suomen kirkon ja Vapaakirkon neuvottelukunnassa ja aiemmin myös Nuorten keskuksen hallituksessa. Kirkolliskokousedustajana hän vaikutti vuosina 1998–2000.

teksti ja kuva
MARJAANA PERTTULA

Kaisa Huhtalan virkaanasettamisen toimittaa piispa Kaarlo Kalliala 18. syyskuuta Teljän kirkon klo 10 messussa.

Eks tiä

Kyläläisten kirkko

Lattomerens kyläkirkko on rakennettu rukoushuoneeksi vuonna 1900 ja vihitty kirkoksi vuonna 1954. Kirkon omistaa Lattomerens rukoushuoneyhdistys.

Rakennustöitä edelsi varojen koostaminen. Rahat saatiin kasaan kyläläisten lahjoituksista. Summasta riippumatta yhteistä oli kaikkien halu osallistua hankkeeseen. Rakennus kohosi talkoovoimin **Vihtori Kootan** lahjoittamalle maalle.

30.9.1900 vietettiin rukoushuoneen vihkimäjuhlaa. Sisätilat oli-

vat tuolloin vielä keskeneräiset. Seuraavaksi alettiin kerätä kylän isänniltä lautoja saarnatuolin ja alttarin rakentamista varten. Penkit hankittiin siten, että aina kaksi kyläläistä sitoutui vastaamaan yhdestä penkistä: toinen antoi materiaalit ja toinen maksoi tekoalkan.

Alkujaan kirkkorakennus koostui 9x9 m kokoisesta salista, kama-

rista ja keittiöstä. Salissa pidettiin kinkereitä, hartaushetkiä ja kiertokoulua. Kamari ja keittiö olivat opettajan ja vahtimestarin käytössä. Vuonna 1921 rakennusta laajennettiin. Tuolloin saatiin myös alt-

taritaulu sekä kaksi kirkonkelloa.

Rukoushuoneen ulkonäkö muuttui vuoden 1935 remontissa, kun kattoa korotettiin ja sisälle rakennettiin parvi 60 sanankuulijalle. Urkuharmonia siirrettiin salin edestä parvelle. Saarnatuoli siirrettiin alttarin keskeltä harmonin vanhalle paikalle. Tämäkin remontti toteutui pääosin talkoovoimin. Harmonista saatiin sähköllä toimiva, kun **Frans Anttila** rakensi siihen polynimurista moottorin.

1950-luvun korjauksissa rukoushuone sai ulkonäön, joka sillä on yhä. Rakennus sai tiilikaton ja tiloja laajennettiin. Uusi keittiö ja kerhohuone valmistuivat vuonna 1954, jolloin arkkipiispa **Ilmari Salomies** vihki rukoushuoneen kirkoksi.

Lattomerens kirkolla on Länsi-Porin seurakunnan toimintaa, siellä pidetään mm päiväkerhoja. Jumalanpalvelusta vietetään kerran kuukaudessa.

Lähde: Lattomerens kirkon 100-vuotishistoriikki (Tarja Lehmusjärvi)